

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JOZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY ÓRA. 3.— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA ..... 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA .... 20 FILLÉR

BEM

Szürke, kicsi lengyel. Csunya arcu, fenséges lelkü, meleg szívi ember, kit nem csupán a véletlen vetett a magyar föld szenvedésében a történelmünk lapjaira. Megérte, mit egy igazi hazáját szerető hazafi megérhet a legnagyobb gyötrelmek között: hazájának pusztulását, feldarabolását, megsemmisítését és ezért választotta inkább a hazátlanság kenyerét és bizonytalanságát, minthogy szolgálja legyen hona eltipróinak. — Ilyen nehéz próbán átment lélekkel lépte át a magyar határt akkor, mikor minden férfi karra, minden hősi szívre oly igaz és oly nagy szüksége volt ennek a hazának. Bem az elsők között volt, ki szabadságharcunkban, annyi más derék idegennel, hazájánál vállalta hazánkat. Magyarabb lett, mint sok más itt született magyar és kihuzott kardját nemzeti nagy álmunk megvalósításának szolgálójává helyezte, hogy a küzdelemben méltó részt kérve, hasznára legyen sokat szenvedett hazánknak.

Nem a kicsi testü lengyelen mult, hogy nemzeti nagy álmunk nem lett olyan szépséges valóság, mint ahogy a nagyálmodók százszor megálmodták. Nem Bem József mult, hogy a győzelmes csaták után jött a világsi véres nap, mikor a legbizonytalanabb ködöt harmatozták a magyar szívek, mikor a legborzalmasabb valót varázsolták a bosszuló császári ház gyatra lelkü Haynau-féle fullajtárjai. Ugy jött a Végzet a legszebb reményű időkben, mint derült égből a villámcsapás és a hősi lelkek minden nagy bátorsága és erőt meghaladó teljesítménye leomlott az októberi sár feketítő bizonytalanságába. Letörtött a zászló és megrepedt a szíve, lelke minden bus magyarnak és bizonytalanabb lett a feje alja minden hívségesnek a saját hazájában az utat róvó szegénylegényénél.

Pedig, hej micsoda napok voltak azok, micsoda bősök vitték győzelemre a véres zászlókat és micsoda vezérek mutatták a hadak igaz utját ama napokban. És Bem mindenütt az élen, mindenütt a legelső között és a lelkesedése és fanatizált hősiessége még az enszívét is kilötte volna híres ágyuiból, ha az a győzelmet tudta volna biztosítani. Az ilyen hősi lélek megindította szeretni a szabadságharc lelkét, a lánglelkü poétakirályt, ki az ő csatájának szerencsétlen poklában lette az általa megénekelt legdicsőbb halált a segesvári síkon. És mikor minden összeomlott, mikor új hazáját is hatalmába vette a hatalmi téholy és bitót, golyót adtak ajándékul pogány kedvvel a hősöknek, akkor a kicsi meleg és igaz szívi lengyel is bucsút vett, hogy újabb hazátlansággal sózza bizonytalan kenyerét. És azóta nagy esoda történt, Lengyelország új életre támadt és ma számon kéri bujdosó

fiának porladó csontjait és hazaviszik megpihenni. És mi, mi magyarak a hála és megbecsülés el nem muló szeretetével valljuk,

hogy Bem József porához minéinkünk is jussunk van, mert sok igaztalan barát között nagyon igaz szívi barátunk és hősi volt.

Komoly elszakadási mozgalom a Felvidéken

A tótok külön akarnak válni a csehektől és már külön államtanács is alakult.

Prága, dec. 6. A „Lidovy Denik” autonomista, sőt elkülönülő tötmozgalomról ad hírt, amely Trenčén környékén észlelhető, s amely a tót nemzet lassu kihalásának megakadályozására a csehektől való teljes elszakadást kívánja. Trenčénben már államtanács alakult, az államfejévé kormányzót is választanak. — A mozgalom abból a megismerésből indul ki, hogy a tót nemzet ma sokkal távolabb van az önrendelkezési jog megvalósításától, mint bármikor. A közgazgatási reform a Felvidékhez csak gyarmattá süllyesztette, a történelmi országoktól elszakadt Felvidék igazi keleti Svájc volna. A csehektől való elszakadás békés

úton történne, úgy mint Norvégiának Csehországtól, majd Luxemburnak Hollandiától való elszakadása. Forradalmi kiáltványt ezért a tanács nem is bocsát ki, nehogy irredentizmust keressenek a mozgalom mögött. Az elszakadásnak a prágai nemzetgyűlésen hozott törvénnyel kellene kiindulni és ennek megtörténte után alkotmányozó nemzetgyűlés venne át a hatalmat a szerződésen. Az új államalakulatba tartoznának az Erdős-Kárpátok is, mint autonom terület. Csehországnak biztosítanák a transitó jogát és a Dunához vezető utat; a cseh államadóság egyrészt átvenné és átmenetileg megmaradna a vámonió is.

A képviselőházban tegnap Hegymegi Kiss Pál hozta fel a megcáfolt Albrecht-ügyet

A házszabályreform tárgyalása.

Budapest, dec. 6. A képviselőház csütörtöki ülését fél 11 órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor elnök s je lentette, hogy Horthy Miklós kormányzó nevenapja van s ezért felhatalmazást kért, hogy a szokásnak megfelelően a Ház szerencsekívánatait tolmácsolhassa a kormányzó előtt. (Helyeslés.) Jánossy Gábor: — Eljen a kormányzó! (Eljenzés a jobboldalon.) Elnök: Györki engedélyt kért — hogy a királykérdésről a napirend előtt beszélhessen. Az engedélyt nem adtam meg.

A Ház sem adott engedélyt a felszólalásra.

A házszabályrevízió tárgyalását folytatták ezután. Tomesányi Vilmos Pál: — Az a mód, ahogy a bizottság és a plénum a javaslatokat tárgyalja, nem méltó a képviselőházhöz. Itt valami hiba van. — A benyújtott törvényjavaslatoknak teljesen készen kell lenni, azokból elvileg engedni nem szabad. — Az angol rendszer mellett az általános vita komolyabb és rövidebb lesz. A bizottságok nyilvánosságát sem lehet lebecsülni. — Tovább érvel az angol rendszer mellett, majd megemlíti, hogy nem érti a kisebbség aggodalmait. — Az Örfly-féle javaslat nem korlátozza úgy az ellenzéki képviselők felszólalási jogát, mint

a Rubinek-féle javaslat. Időt kell hagyni a képviselőknek, hogy más hivatásuk is legyen. Jaj annak az országnak, ahol a politikus csak politikus.

Farkas Elemér: Háromszor is jaj neki.

Tomesányi Vilmos Pál: Az Örfly-féle javaslat mellett foglal állást. A kisebbségi javaslatot bírálja és azt vitatja, hogy a nyilvánosságnak a bizottságba való bevitel nem helyes.

Farkas Elemér részletkérdésnek tartja, hogy az angol-magyar, vagy a magyar rendszer szerint történik-e a házszabályok revíziója. Aki a házszabályok reformjával foglalkozik, annak előbb tanulmányoznia kellett a magyar parlament történetét, amelynek vannak gyönyörű, fényes lapjai. A világnak alig van olyan parlamentje, amely jobban és erélyesebben foglalt volna állást a nemzet nagy értékeinek megvédésében, mint a magyar parlament. De másrészt meg kell állapítani, hogy a parlament történetének vannak szomorú lapjai is, amelyek arról szólnak, hogy a parlamentben fondorlatok dudvája nőtt és a taktikusok vitték a szerepet. Voltak pártok, amelyek minden alkalmat megragadtak arra, hogy a parlament munkarendjét megbénítsák. Az ob-

strukció szokszor a nemzet érdekei ellen volt és az 1867 utáni obstrukciók sokszor tényleg megbénították a komoly munkát. Ezt a vívmányt a Schnellsieder-politikusoknak köszönhetjük, kiknek politikai képességeik hiányánál csak kötelességérzetük hiánya volt nagyobb. Hivatkozik Apponyi Albert, Andrássy Gyula és Justh Gyula beszédeire, amelyekben mindig az obstrukció ellen foglaltak állást, majd azt hangsúlyozza, hogy nem hiszi, hogy a mai körülmények között az obstrukcióval szemben a házszabályrevízió alkotmánybiztosíték lenne. Az obstrukciót a hipokrizis melegágyának tartja, melegágya a gyűlölködésnek nemcsak politikai, de társadalmi téren is és csak arra alkalmas, hogy az elvek nélkül összeverődött ellenzéknek kiszolgáltassa a felelős kormányt és a többséget.

Hegymegi Kiss Pál: A házszabályrevíziónak más oka van, mint amit vallanak. Ugyanis a házszabályokból ki akarják irtani mindazokat a jogokat, amelyek a kisebbséget védtek eddig és még benne maradtak a házszabályokban. Nem látja megokoltnak azt az érvelést, amely szerint időpocsékolás, elkerülése végett szükséges a házszabályok szigorítása. Nem látja hol pa zarolunk időt, hiszen javaslatokat sem látni. Mi történik, ha véletlenül befetereznék a házszabálymódosítás vitája.

— Az én városomban — folytatta Hegymegi — egy fiatal osztrák főherceg nyilatkozatot tett. (Nagy mozgás az egész Házban.)

Östör József: Ez unalmas.

Hegymegi Kiss Pál: A képviselő urnak unalmas, nekem nem az. Az bizonyos, hogy egy dolog szükséges most már. Nem tudjuk valóban nyilatkozott-e a fiatal osztrák főherceg, vagy sem, de azt beszélik, hogy nyilatkozott. Az én városomban komolyan veszik a dolgot (!) Most már csak az szükséges, hogy a fiatal főherceg nyilatkozzék ezekre a szállongó hírekre. Olyan események vannak a városomban, amelyeknek a mai demokratikus időkben nem volna szabad megtörténniük. Többet nem mondhatok ebben az ügyben. (Helyeslés a Ház minden oldalán.)

Podmaniczky Endre báró: Már ez is több volt, mint kellett volna.

Rothenstein Mór: Nekem kevés volt! (Általános nagy derűltség.)

Hegymegi Kiss Pál: A javaslatot foglalkozva kijelenti, hogy az angol rendszernek a híve. Szükségesnek tartja, hogy a napirendi indítványozás a kormány kötelessége és joga legyen, nehogy a házelnök a kormány intenciójához legyen kénytelen alkalmazkodni ebben a kérdésben. Nem fogadja el a javaslatot.

Rothenstein Mór szerint a házszabályrevíziót nem mindenki akarja. Minek van szüksége rá, a mikor azt mondják, hogy még a királykérdés sem aktuális.

Felkiáltások az egységspárton: Nem is aktuális.

Rothenstein: Minél több a királyjelölt, annál nagyobb a valószínűség a köztársaságra. (Zaj a jobboldalon.) — Ezután arról beszélt, hogy a miniszterelnök a házszabályokkal a saját pártjának palotaforradalmait akarja megrendszabályozni. (Nagy derűltség a kormánypárton.)

Podmanitzky Endre báró: Jó vice ez Móric!

Rothenstein: Ön előtt semmi komolyság nincs. En komolyan beszélek.

Az elnök Rothenstein Mórt rendreutasítja.

Rothenstein Mór az elnök felé: Miért nem tetszik öt rendreutasítani. (Nagy derűltség.)

Az elnök Rothensteint ismét rendreutasítja.

Propper Sándor: Az a rossz Bándi még bajbakeveri Móricot. —

Rothenstein Mór: — Kijelenti, hogy a tervezetet nem fogadja el.

Az elnök ezután ennunciálja, hogy a Ház legközelebb holnap délelőtt 10 órakor tart ülést a mai napirenddel. — Az ülés 2 órakor ért véget.

gondot fordít erre a kérdésre, felesleges, hogy egyesek maguk vagy pártfogóik útján sürgessék ügyük-

nek elintézését, mert az ilyen sürgetések az ügymenetet hátráltatják és az eredményt késleltetik.

Ajándékba

csináltasson egy öltönyt. — Már 130 P-től valódi angol szövettől készít

Frank József és Testvére, Piac ucca 46.

Az egységspárt és az Albrecht-ügy

Almássy László pátelelnök nyilatkozata. Albrecht főherceg nem reflektál a támadásokra.

Budapest, dec. 6. A királykérdésről sok szó esett a képviselőház folyosóján, de meg kell állapítani, hogy általában nyugodtan itélik meg az egész problémát és Györki Imre legutóbbi felszólalása Albrecht főherceg állítólagos debreceni nyilatkozatáról nem járt külön utóreggésekkel.

Almássy László, az egységspárt elnöke, ezzel kapcsolatban ma délelőtt a következőket mondotta a folyosón:

— *Ismételten csak annyit jelenthetünk ki, hogy az egységspártban ma nincs királykérdés.* Ez a probléma teljesen ki van kapcsolva. *Az a cáfolat, amelyet hivatalos helyről Albrecht főherceg állítólagos nyilatkozatával kapcsolatban kiadtak, a leghatározottabb hangú volt, ugyanígy ezzel az ügygel tovább foglalkozni nem helyes.* — Egyébként sem tételeztük fel, hogy a főhercegnek inputált kijelentések elhangzottak volna.

Györki Imre azonban ennek dacára még felszólal ebben az ügyben és a Ház előtt bizonyos adatokat(?) akar elmondani az Albrecht propagandáról.

Albrecht kir. herceg környezetében azt a felvilágosítást adták, hogy a királyi herceg semmiféle formában nem kíván a róla és a debreceni beszédéről elhangzott nyilatkozatokkal foglalkozni.

Egyik fővárosi estilap a következőket írja: Az Albrecht-féle debreceni nyilatkozat ügye élénken foglalkoztatta a kormánypárti folyosót is, ahol csakhamar elterjedt az az infláció, hogy Györkinék aligha fog sikerülni a bizonyítás, tekintettel arra, hogy a szóbanforgó debreceni vacsora eseményei egészen másként folytak le, mint ahogyan Györki tudja. Ez információ szerint Magoss György volt

debreceni polgármester vacsoráján csakugyan szóbakerült ugyan a királykérdés, de nem Albrecht főherceg nyilatkozatának, hanem a negyvenfőnyi vendégsereg egyik tagjának váratlan felköszöntője formájában. A vacsora végefelé ugyanis felállott a fehér asztalnál Magoss volt polgármester egyik vendége és általános meglepetésre egy köszöntőte fel Albrecht főherceget, mint aki két éven belül elfoglalja a magyar trónt. E kormánypárti információ szerint a felköszöntőn maga Albrecht főherceg is megütközött.

Mint értesülünk, az a beállítás is jóval tulszalad a valóságon, amit arról a bizonyos harmadik felköszöntőről tudnak.

A horvát diákok tiltakozása.

Belgrád, december 6. A horvát egyetemi hallgatók szövetsége táviratot intézett a diákok nemzetközi kongresszusának elnökségére: Oxfordba, amelyben az elnökség tudomására hozták, hogy a belgrádi kormány utasítására Zágrábban számos egyetemi hallgatót tartóztatnak le. Felkérték a kongresszus elnökségét, hogy a zágrábi letartóztatások ellen tiltakozzék az európai közvélemény előtt.

Bethlen miniszterelnök a Népszövetség főtitkáránál.

Genf, dec. 6. Bethlen István gróf miniszterelnök genfi tartózkodását felhasználta arra, hogy sir Eric Drummondnál, a népszövetség főtitkáránál, továbbá a titkárhelyetteseknél és néhány más népszövetségi személyiségnél látogatást tegyen. Ma délelben Hevesy Pál miniszteri rezidens, a népszövetség mellett működő magyar titkárság vezetője de jeunert adott Genf mellett világlában Bethlen miniszterelnök, továbbá Wekerle és Bud miniszterek tiszteletére. A de jeunera hivatalos volt több népszövetségi előkelőség is. Ma este Bethlen miniszterelnök a Beau Rivage szállóban vacsorát rendez a pénzügyi bizottság tagjainak tiszteletére.

A kormány nem tárgyal Genfben kölcsönről.

Budapest, december 6. Félhivatalosan jelentik: Az egyik délutáni lapban az a hír jelent meg, hogy a kormány Genfben százmillió pengős utépitési kölcsön felhasználásáról tárgyal. Ezzel szemben illetékes helyen megállapítják, hogy a kormány nem tárgyal Genfben kölcsön felvételéről és hogy egy magas állású tisztviselőnek e lapnak erre vonatkozóan adott nyilatkozata csakis tévedésen alapulhat. (MTL)

Magoss György kifejezett kívánóságára elmarad a bucsu-bankett

Bucsniratban bucsuzik a debreceni társadalom a volt polgármestertől.

Megírták a lapok, hogy a debreceni egységspártkör hatalmas manifesztációt készített elő dr. Magoss György volt polgármester bucsuzatója címen. A pártkör elnöki tanácsa csütörtökön este ült össze, hogy az ünnepség részleteit megbeszéljék. Sz. Kun Béla elnök a legnagyobb meglepetésre bejelentette, hogy dr. Magoss György a leghatározottabban felkérte annak tolmácsolására, hogy a pártkör tekintsen el a bucsuzató megrendezésétől, amennyiben ez csak a társadalom újabb megterhelésével jár

na, amit 6 annnyival is inkább kerülni kíván, mert egészségi állapota sem engedi meg, hogy ilyen hatalmas méretű ünnepségen résztvehessen. A tanácsülés kénytelen volt deferálni dr. Magoss György puritán elhatározásának s a bucsuzató megrendezését levette a napirendről, azonban elhatározta, egy díszes bucsu-irat megszerkesztését, amit a debreceni társadalom tagjai irnak majd alá és nyújtanak át a nyugalmba vonult polgármesternek.

Javult az angol király állapota

London, dec. 6. Mint a Reuter Iroda illetékes helyről értesül, a király a tegnapi napot jól és igen nyugodtan töltötte. Azt hiszik, hogy az esti orvosi jelentés nem kedvezőtlen és kiemeli azt a tényt, hogy a király erőbeli állapota nem esőkent, néhány nap óta az orvosok tegnap este tudtak első iz-

ben megnyugtató nyilatkozatot adni a király erőbeli állapotáról, a lézemelkedés nem nyugtalanító jel legű. Az orvos főgondja továbbra is a szív állapota. Mostantól kezdve az orvosok egyike a Buckingham palotában fogja tölteni az éjszakát.

Megkezdték a hadikölcsöntulajdonosok segélyezését

A miniszterközi bizottság tegnapi alakuló ülésén intézték el az első kérévényeket. — Gyors tempóban dolgozzák fel a hatalmas anyagot.

Budapestről jelentik: A háborús magyar államadóssági címletek kiegészítő tulajdonosainak támogatása tárgyában mű. idő miniszterközi bizottság megalakult és első ülését tegnap, december 5-én tartotta, dr. Dréhr Imre, népjóléti államtitkár elnöke alatt. Az elnöklő államtitkár a bizottságnak eljárásai zsinórmértékül tüzte ki, hogy az ügyeket ne ridég törvénymagyarázattal, hanem meleg érzéssel és e mellett akadémikuskodást mellőző gyorsasággal intézze.

Nyomban az első ülésen közel 100 folyamodó kérvénye nyert elintéztést, még pedig általában budapestieké. A bizottság üléseit gyors

ütemben folytatja és figyelemmel a gyakorlatiasan berendezett különleges adminisztratív lebonyolításra, remélhető, hogy a munka nagy tömege pár hónap alatt elintézésre nyer.

Még karácsonyig egy-kétezer címlittulajdonos fog a törvény jótéteményében részesülni. Eppen azért mert a népjóléti miniszter különös

KONYAK, LIKÓR BOR

legnagyobb választékban legelőnyösebben:

Pálfiynál, Kossuth ucca 7.

szerezhető be.
TELEFON:
16-94. szám

A NAPOKBAN

MEGNYILIK

Debrecen legrégibb és szoliditásáról közismert

Csipekésboltja

Piac ucca 10.

VASÁRNAPI APRÓHIRDETÉSEK PÉNTEKEN ESTIG

számkba szánt SZIVESKEDJÉK FELADNI

mivel a szombati ünnep miatt 32 oldalas számunk vasárnap helyett SZOMBATON jelenik meg

Közérdekű levelek

A szoboszlói fürdő és a debreceni mélyfürás.

Tudvalévő, hogy Hajduszoboszló képviselőtestülete két héttel ezelőtt azt határozta el, hogy házi-kezelésbe veszi a gyógyfürdőt. — Kétségtelen, hogy ezen határozat meghozatalánál az lebegett a képviselőtestületi tagok előtt, hogy majd házi kezelésben aranybánya lesz a gyógyfürdő és a város házipénztárát fel fogja vetni a pénz. Hát ezt kívánjuk is tiszta szívből nemes Szoboszló városának. Dehát nincsen öröm öröm nélkül. Ime a házi-kezelés világ második hetében már jön a hír, hogy tavasszal megkezdik Debrecenben a mélyfürást, mely a jelek szerint éppen olyan reményekkel kecsegtet, mint amilyen eredménnyel járt a szoboszlói fürás. Pávai-Vajna főgeológus bebizonyította, hogy ugyanazt a vizet meglehet találni, mint Szoboszlón. Ha így lesz, az igen nagy jelentőségű lesz Debrecenre nézve, de nem a legkedvezőbb Szoboszlóra nézve. Tudvalévő, hogy a szoboszlói gyógyfürdő közönségének nyolcvan százalékát debreceniek tették ki, és ha Debrecenben ugyanolyan gyógyvizet találnak, akkor még az idegeneknek jelentős számát is Debrecen fogja magához vonzani, miután itt a fürdővendég nagyobb kényelmet talál. Szóval száz szónak is egy a vége, kár volt az a nagy sietség és még mindig megfontolandó — hogy az új körülmények között érdemes-e Szoboszló városának a házi-kezelés rizikóját és sok gondját magára vállalni, különösen azt figyelembe véve, hogy a meglévő fürdőberendezések megváltása alig hanem sok anyagi áldozatba fog kerülni, nem is beszélve az okvetlenül szükséges további beruházásokról.

Tisztelettel:
Szoboszlói magyar.

Szántó Dezsőt Nagyváradon letartóztatták.

Nagyvárad, dec. 6. Szántó Dezső, a falusi és városi dolgozók blokkjának egyik jelöltjét, a kolozsvári kommunista monstre pör egyik volt vádlottját az itteni rendőrség őrizetbe vette. Szántó röpiratban adta programbeszédét; ennek egyes kitételeit a rendőrség lázításnak minősítette.

Botrány

egy londoni Molnár-premierén.

London, december 6. A Daily Mail jelentése szerint tegnap este a Saint James színházban Molnár Ferenc Játék a kastélyban című darabjának második előadása előtt az egyik főszereplő megjelent a függöny előtt és kérte a karzatot, hallgassák végig nyugodtan a darabot, amely elvégre talán még se molyan nagyon rossz.

A művész később a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a karzat magatartása a premier alkalmával valóságilag agyonütötte a darabot. Mások szerint a cenzura jelentékeny töréseket hajtott végre a darabon és ez is hozzájárult a kudarchoz.

Borzasztló lesz a jövő háborúja

Gázokkal pár óra alatt el lehet pusztítani a nagy városok lakosságát. — Franciaország hadikészültsége nagyobb, mint a háború előtt volt.

London, dec. 6. Az angol népszövetségi unió leszerelési konferenciájának második napján Lytton, a gyűlés elnöke a leszerelés gondolatának fejlődését ismertette ki mutatta, hogy az intézményes leszerelés eszméje és kötelezettsége Vitán felül áll ennél fogva, hogy a nemzetközi egyenlő általános leszerelés nemzetközi szerződéses kötelezettség. Legfeljebb a leszerelés mérvéről lehet vitatkozni, de annak kötelezettségéről semmi szín alatt. — Mr Svanvick azt bizonyította, hogy az általános leszerelés egyáltalán nem lehetetlen, ami legjobban abból tűnik ki, hogy a volt ellenségeket igen alaposan le lehetett fegyverezni, anélkül, hogy megkérdézték volna fölük, mit tartanak saját biztonságukra szükségesnek. — Sir Frederik Maurice tábornok kifejtette, hogy az általános hadkötelezettség korántsem a militarizmust szolgálja. Svájc, Hollandia, Dánia, Norvégia honvédelmi rendszere az általános hadkötelezettségen alapul és ezek az országok a legbékésebbek. — Wilson Harry, a népszövetségi unió főtitkára fejtegette, hogy Franciaország hadikészültsége ma nagyobb, mint a háború előtt volt. Az őriási rendes hadsereg mellett Franciaország hatalmas hivatásos, vagyis továbbshozoló hadsereget épít fel, amely 1931-ben 400 ezer főnyi létszámot fog elérni.

London, dec. 6. Vajon a biztonság

ságnak minő okát és válóját kérhetné ki még Franciaország, amit mindeddig nem kapott meg. *Mikor fog végre az az állapot bekövetkezni, hogy a franciák kijelentik, hogy biztonságban érzik magukat. Ha még most sem szánja rá magát Franciaország az igazi leszerelésre, akkor sohasem lehet erre számítani.*

A délutáni ülés a légi és vegyi háborúval foglalkozott. — Gilbert Murray tanár, a vegyészeti referens az egész vegyi ipart nemzetközi ellenőrzés alá kívánja helyezni. Lord Halsbary kimutatta, hogy 42 tonna gáz elegendő volna London lakosságának kiirtásához, már pedig a mai technika állásánál 12 óra alatt a mennyiség megszeresését lehet szétválasztani. A nagyvárosok lakossága gáztámadások ellen csak egy módon védhető, az azonnal megtorlás lehetőségére. Ha a megtámadott fél arra hivatkozik, hogy ő is elpusztíthatja az ellenséges városokat, akkor az ellenség meg fogja gondolni, mielőtt e végső eszközhöz nyulna. *Lefebure őrnagy kijelentette, hogy a légi gáztámadások az emberi élet elpusztításának korlátlan lehetőségét nyújtják.* Az angol külügyminiszterium szerint 24 óra alatt könnyen lehet 300 tonna bombát leejteni és azt a végtelenségig megismételni. A hatás kiszámíthatatlan, ha feltesszük, hogy a bombák mérges gázokkal vannak megtöltve.

Borzalmas robbanás Székelyhídon

Nagyváradról jelentik: A Nagyvárad közelében fekvő Székelyhid kátránylemez gyárában tegnap katasztrófális robbanás történt. — A robbanás ereje nyomban megölte Matej József és Szodorai Sándor munkásokat, valamint Bozsányi Margit munkásnőt. — Három más munkás életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A bevezetett vizsgálat során

Ryedl Rudolf főgépész kijelentette, hogy a felrobbant kazán régi volt és már napokkal ezelőtt 37 centiméteres repedést fedeztek fel rajta, amiről szabályszerűen jelentést tettek az igazgatóságnak. A szerencsétlenségért egyedül a gyár vezetőjét terheli a felelősség, — mert bűnös nemtörődomséggel állandó üzemen tartotta a régi, sőt megrepedt kazánt.

A járókelők szemeláttára a Dunába ugrott

A mentés közben meghalt.

Budapest, december 6. Izgalmas jelenetek voltak szemtanúi délelőtt 10 órakor, a Margit-híd járókelői. A forgalmas hídon járókelőknek feltűnt ugyanis, hogy egy sötétkék, alufestű ruhába öltözött férfi, aki 40-50 év körüli lehetett, hirtelen lendülettel, alig pár lépésre a közelben járó emberektől, átvette magát a híd korlátján és belezuhant a Duna hideg vizébe. A hídon az emberek kiabálni kezdtek rémületükben s izgalmas meglepetésükben. A hídfőnél és a szigeti bejáratnál posztoló rendőrök azonnal az őrszobára siettek, hogy aláírózzák a rendőrségi motoros csónakokat, de ezzel egy időben a közeli rakodópartról három csónak is elindult a dunai ö-

gyilkos kimentésére. A csónakban dunai hajósok ültek, kik gyors evezéscsapással haladtak a Margit-hídtól mintegy 200-300 méterre ama pont felé, ahol a szerencsétlen és elmerüléssel küzdő embert sodorta lefelé az ár.

A három csónak közül az egyik nek sikerült közvetlen közelébe jutnia a már fuldokló embernek, de a két dunai hajós nem tudta a már teljesen elalélt embert beemelni a csónakba. A mentési munka csak akkor sikerült, amikor a másik két csónak is oda érkezett. Egyesült erővel sikerült a dunai hajósoknak az egyik csónakba emelni az eszméletlen embert. Kiszették vele a Margit rakpartra, ahol már a mentők vár-

ták. Amikor azonban az orvosok már hozzáláttak, hogy eszméletre térítsék a kimentett embert, meg kellett alapítaniok, hogy a halál a mentési munka folyamán bekövetkezett: a szerencsétlen ember tüdejébe annyi víz tódult be, hogy megfuladt.

Iparosok továbbképzése a fa- és fémipari szakiskolákon

A debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola működésével két irányban közelíti meg nagy célját: az iparos nevelést.

Az első a rendes, három évig tartó szakiskolai oktatás, mellyel az asztalos és fémiparnak neveli a képzett munkaerőket. Ugy a tan- és rajztermekben, valamint a gép-, kovács és asztalos műhelyekben, 11 hónapon keresztül, naponként reggeltől estig a legbuzgóbb munka folyik, hogy a tanulók minél jobb és sokoldalabb tudással lépjenek a gyakorlati életbe.

A másik tanító irányzat a már gyakorlatban elhelyezkedett iparosság képzése, az ugynevezett ipari továbbképző tanfolyamokon. Már békében széles megalapozott szervezet volt ez, mely most a nagy ipari szegénység dacára, újból kezdi szárnyait bontogatni s az iparosság minden ágának művelését, szakképzését, mind nagyobb méretekben végzi.

Nagy áldozatokat, sok fáradságot kívánnak ezek a tanfolyamok, egyrészt a tanulás szükségét belátó iparosság, másrészt a tanfolyamokat szervező intézmény és az oktatást végző szakemberek részéről. Fáradt testtel, az esti órákban folyik a küzdelmes munka, a több tudás, a jobb megélhetés érdekében.

A fa- és fémipari szakiskolában ez idő szerint három tanfolyam van folyamatban: stabil kazánfűtői, asztalos szakrajzi és rádió-tanfolyam. A hallgatók létszáma kezdi megközelíteni a léke létszámokat és a szakiskola vezetőségét a legszükségesebb irányú szaktanfolyamok szervezésére készíteti. November első napjaiban ért véget a gyorsjárata motor-kezelői tanfolyam s december hó 3-án nyílik meg a három héttig tartó mezőgazdasági traktor-tanfolyam, melynek maximális hallgató létszáma is betelt.

— Ujév utáni programban vannak a lokomobil és cséplőgép, valamint a stabil gőzgép-kezelői tanfolyam, egy második traktor-kezelői tanfolyam, explozi és motor-kezelői (automobil), tanfolyam, faipari pácoló és költségvetési tanfolyam, cipészipari szabász, malomipari tanfolyam stb.

Az a csendes munka, melyet a szakiskola éveken át végzett szűkös és mostoha viszonyok özött, kezd kinőni az alapokból és már meglátják nem csak az érdekeltek, hanem a társadalom is.

A hallgatók száza, akik évenként a tanfolyamokat látogatják és szétzóródnak a Tiszántúl műhelyeiben, — mindannyi kicsiny expozitúrái a magyar nemzeti iparos kultúrának s lassú építői az ország fenntartó iparos középosztálynak.

Véget ért a tiszántuli ref. egyházkerület közgyűlése

A Baltazár-alapok vagyónállománya 150 ezer pengő.

A Kormányzó nevenapján tartott hálaadó istentisztelet után, melyen az egyházkerület tagjai testületileg vettek részt, — a folytatólagos közgyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg dr. Baltazár Dezső püspök.

Dr. Vásáry István polgármester, egyházkerületi főjegyző terjesztett elő jogi természetű ügyeket, melyek között számos érdekesebb választási-szerű eset is szerepelt.

A Baltazár amerikai alap állásáról Szentpéteri Kun Béla tett jelentést a közgyűlésnek.

Bejelentette, hogy az amerikai és a magyar Baltazár-alapot egyesítették. A Baltazár-alapoknak a vagyoni állománya most 150 000 pengő. Ennek a tavalyi jövedelme 7900 pengő volt. Ezt az összeget ugyiszólván teljes egészében diáksegélyezésre fordították.

Kolozsváry Kiss László a Magyar Református Segélyegylet vagyónállomását jelentette. Ez 11 000 pengőre rug.

A közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette és a Magyar Református Segélyegylet tisztújítását is

megejtették.

Elnökké ismét vitéz nagybányai Horthy István főgondnokot választották, míg a tagok sorában az első Baltazár Dezső püspök.

Kolozsváry Kiss László pénzügyi természetű előterjesztése után Rácz Albert dr. tett jelentést arról, hogy a debreceni református egyház új építkezési szabályzatot alkotott. Mivel ez minden tekintetben megfelelő, így az egyházkerületi közgyűlés azt jóváhagyta.

Báró Vay jegyző kölesügyi és adó-, valamint hagyatéki ügyeket terjesztett a közgyűlés elé.

Fekete Gyula előterjesztése alapján tudomásul vette a közgyűlés, hogy a debreceni egyház a Homokkertben és a Nyilastelepen két új templomot épített.

Hasonlóképpen jóváhagyta a közgyűlés az Egzekutorátus hivatásai és szociális egyházak közösen megalakítását.

Ezen kívül sok adminisztrációs és más természetű ügyeket tárgyalt még le a közgyűlés, mely közönnel délben fél egy órakor ért véget.

Hálaadó istentisztelet a Nagytemplomban Horthy kormányzó nevenapján

Előkelő hölgyek, hivatalok, testületek, egyesületek vezetői, a tisztikar küldöttsége, ifjúság és hatalmas közönség zsúfolásig megtöltötték tegnap reggel 9 órakor a Nagytemplomot. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai testületileg vettek részt az istentiszteleten vitéz nagybányai Horthy István vezetésével. A városi tanács tagjai dr. Vásáry István polgármester vezetésével, a katonatisztek vitéz Sipos Árpád altábornagy, a vármegye tisztikara Pákozdy alispán vezetésével, az egyetemi tanárok és a rektor, az államrendőrség tisztikara Ghyczy főkapitány, a pénzügyigazgatóság tisztikara Lánzy Gyula miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató vezetésével mellett jelentek meg.

Közének után dr. Baltazár püspök ment fel a szószékre és Ezsaiás próféta könyvének 49-ik részét olvasta fel, majd buzgó lélekkel könyörgött Magyarországot és a kormányzóért:

— Ezt a földet Istenünk — mondotta — mint hazát, édesanyánknak rendelt, aki mindent ad nekünk és minékünk is mindent oda kell adnunk és odaáldoznunk érte.

— Ime ezt a jó édesanyát most beteg, rongyosan, összetörve, megcsufolva, ruhájaszaggatottan, koronája-törötten, megsabdalva, véresen és árván állítottad elénk. De mi szorongattatásában, szenvedéseiben még nagyobb hővel ragaszkodunk hozzá, mint nagyvált és boldogsága, pompája idején.

— A fájalmát enyhítjük kegyeletünk olajával, a szomorúságát derítjük honszerelmünk borával és honfiai szerelmünk könnyeivel pótoljuk ki koronája vesztett gyönjeit.

— Kérünk Istenünk, cselekedj vele irgalmasságot, megbűnhődött multjéért és megbűnhődött jelenjéért.

— Minden áldásodat add neki

Uram, népe jóságában, földje jóságában és vezetői alkalmatosságában. Szeretted neki kiválasztott vezetőit, nekünk pedig zavarodottságok lecsendesítőjét; elfordult, félretért utak megigazítója, haladókló reménységünk istápolója, letörött zászló felemelője, romok építője, a nagy halál felett diadalt zentítő trombitásnak, utigazítónak, tisztogatónak, bűnök féltelmének, erények jutalmának, győzelmek letéteményesének és diadolság várományosának rendelted őt.

— Add Uram, hogy ereje és hatalma, bölcsesége és igazsága, hűsége és hite, áldott lelke és hosszú élete által épüljön meg újra romjaiból ez az ország, legyen újra egy a földje, amelyet szétszaggattak az igazságtalan kezek, amelyet széthordtak a rabló kezek, legyen újra egy a nép, amelyet a babiloni vizekhez, a négy szelek tája felé szétszéllesztett a mások gonoszsága, legyen együtt minden lélek Tebened, Teáltalad, aki ideig-óráig azért távoztál el tőlünk, hogy mint örökkévalót kapjunk vissza Jézus által, soha el nem veszíthető boldogságban.

A klasszikus szépségű ima után Szabó Lajos énekvezér vezetésével az altiszti énekkar adta elő igen szépen Maklár: Fohászatát. — A szép jövő elé néző katonatiszti énekkar számára nemes adakozásra szólította fel a püspök a hivatást.

A lélekemelő istentisztelet közének után a katonazenekar által előadott Himnusz-szal ért véget.

Ha takarékos akar lenni, a **csipő szükségletét Grünwaldnál** kell venni.

Kizárólag saját készítésű raktár férfi-, női- és fiucipőkben. Sas ucca 4. szám. Kölcsoni Segélyző palotában.

Ne hagyja magát lebeszélni!

„Milodin“

csodahatású arc-kenőcs, szappan és poudert használatáról!!

Saját érdekében kérje mindenütt! Bámulatos eredményt ér el!

Főelárusító: **Jeszenszky Andor**
Debrecen, Kossuth ucca 1.

Ma pénteken este lesz a Bem emlékünnepe az Arany Bikában

Már megirtuk, hogy Debrecen sz. kir. város Törvényhatósági Bizottsága elhatározta, hogy Bem József tábornoknak, a szabadságharc nagyevű hőseinek emlékére emlékünnepeztet rendez.

Ez az ünnepély ma, pénteken, este fél 9 órai kezdettel lesz megtartva a Bika-szálló dísztermében. A Törvényhatósági Bizottság felkérésére az ünnepély megrendezését két testület és pedig a Debrecen sz. kir. város Vitézi Széke és a Debreceni Hadimúzeum Egyesület vállalta el. Ez a két egyesület minden lehető elkövetett, hogy az emlékünnepeztet méltó legyen egyrészt a nagyevű szabadsághős emlékéhez, másrészt Debrecen sz. kir. város közönségéhez.

A szereplő művészek mind a magyar művészvilág kiválóságai. — Szerepelnek: Vitéz Garamszeghy Gécy Sándor, a Nemzeti Színház tagja; B. Bodó Erzsébet, a m. kir. Operaház énekművésznője; dr. Molnár Imre énekművész, az Orsz. Zeneművészeti Főiskola tanára. Az énekszámok zongorakísérettel Unger Ernő, az Orsz. Zeneművészeti Főiskola tanára látja el.

A jegyek Somossy László divatüzletében (Piac-utca, Debreceni Elő Takarékpénztár-palota), és este a pénztárnál kaphatók.

Az esti pénztárnál pénteken este már 7 órától kezdve válthatók lesznek a jegyek.

A jegyek nagy része már elővételben elkelt. Az est erkölcsi sikerre tehát már biztosítva van. A rendezőség joggal reméli azonban, — hogy sokan vannak, akik még ezután fogják megváltani jegyüket és résztvesznek ezen a hazafias, de amellet művészi színvonalú ünnepélyen.

Bem tábornok emléke mindenképen méltó arra, hogy Debrecen város közönsége áldozzon emlékének.

Az emlékünnepeztet meghívó

nem kell. Minden magyarérzésű embert szívesen lát a rendezőség. Az ünnepély műsora egyébként a következő:

1. Nemzeti Hírszék. Előadja a Honvédszenekar.
2. Liszt Nándor ünnepi ódáját szavalja vitéz Garamszeghy Sándor, a Nemzeti színház tagja.
3. Ünnepi beszédet mond vitéz Sipos Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok.
4. Lengyel himnusz. Előadja a honvédszenekar. — Szünet. —
5. Hunyadi László operanyitánya. Előadja a honvédszenekar, Nöth Antal főkarmester vezényletével.
6. Magyar dalok a szabadságharc idejéből. Előadja dr. Molnár Imre zeneművészeti főiskolai tanár.
7. La Grange-ária a „Hunyadi László“ operából. Éneklő B. Bodó Erzsébet, az Operaház tagja.
8. Köttemények (Gyula diáktól és Végvári-tól). Szavalja vitéz Garamszeghy Sándor.
9. Magyar dalok a szabadságharc idejéből. Előadja Molnár Imre.
10. Liszt: „Ha álmodom mély“... és Lavotta: „Valahol messze“... Éneklő B. Bodó Erzsébet.
11. Himnusz. Játssza a honvédszenekar. Az énekszámokat zongorakísérettel Unger Ernő zeneművészeti főiskola tanára látja el.

Apróhirdetők figyelmébe

Tekintettel arra, hogy vasárnap reggel, — a szombati ünnep miatt — nem lesz újság. Tisztelettel felkérjük az apróhirdetést feladni szándékozók, hogy a vasárnapi lapba szánt hirdetések legkésőbb pénteken este hat óráig adják le lapunk kiadóhivatalában.

Megnyílt Abel Aladár műkerész-éltő- és művirág üzlete, Degenfeld-tér 2. szám alatt.

Hornyatsek István

üveg, porcellán és háztartási cikkek kereskedése
DEBRECEN, CSAPÓ-U. 1. sz.
Képeretek vágva, kész Blondel-brüsszeli keretek, ovál és sarkos ki vitelben. Bő választék, olcsó áron.

Péterke

A szegénység, a nyomor napról-napra nő. Szomorú, beesett arcok lehajtott fejjel bandukolnak az utcán... A ruha egyre vékonyodik, a kenyérből mindig kisebb adag kerül az asztalra. Panaszos, siró sóhajok szállnak föl szüntelen, versenyre kelve a fagyos szél élesen metsző hidegével.

Már lehullott az első hó, hogy vastag, meleg lepellel takarja be a fáradt anyaföld didergő humuszát. Most pihen. Új friss erőt gyűjt jövőre, hogy garmadával ontsa majd a vegetáció mérhetetlen kinséit, amely annyi fájdalmas könnyet fog letörölni a soha ki nem apadó forrás medréből...

Az iskola környéke is kihalt, néptelen. A paikos jókegy, a hangos láрма megszűnt, hogy helyet adjon a mélységes halotti esőndnek. A hidegtől kimerült kis arcok sietnek, hogy mielőbb megmelegítsék gémberedett tagjaikat. A termékélesen langyos melegétől lassankint megviltnak a hallgatag szájak s nemsokára vig. dévaj sereget harsogtatásaitól zeng az épület komor fala.

Közeledik karácsony, amelyet oly sokan várnak kicsinyeink közül azok, akik csak a jószívű, köznéveléses emberek segítségére tudnak támaszkodni. Hej, de sokan vannak ilyenek!... Sokkal több mint ahányon segíteni lehetne. Nehéz is köztük a választás. Ezt legjobb árónak hiszni, akik nagyvesszőn oldják meg e nehéz feladatot.

Az első, akit szegélyre ajánlanak: Péterke. Egy anélkül, árva kislány. Halovány, sánadt, beteges arcán nagy kövér könnyesenek gyűlölnek alá, amikor beszélni kezd. Szava meg-megszakad, mint ha kis tüdeje levegő után kapkodna. Formás fején hosszú fürtök összevisszaságban, melyek furesz külsőt kölcsönöznek neki. Pici lábain nagy katonai szöcske bakancs, melyet anyja hozott haza valamikor a rokitói mocsarakból, amikor egyszer szabadságra hazajött. A bakancs itt maradt, de volt gazdája egy vérzivataros éjjelen, sokad magával, a kattogó gépfegyver lekaszált...

A bakancs nagy lötyög a Péterke lába benn. Hiába tömte ki kancával, a nagy üreget kitömni nem tudta. Esetlen léptei mosolyt keltenének, ha a nagy szegénység nem álálkodna körülötte.

Nem tudom sokáig nézni a verődő kislányt, felállok s odalépek hozzá:

— No, mi az Péterke, miért tört el a méceses?!... Fényes, kislány, micsoda magyar fiu vagy, ha te mindiárt sirva faldasz?!... Ha apád is így tett volna a világháborúban, akkor most nem lehetnél hüszke apádra, aki életét áldozta föl hazájáért és családjáért. En halottam, hogy apád hős volt, aki nem veszi jó néven, ha a fia ilyen anyámasszony.

Péterke már nem sir és mind nagyobb érdeklődéssel hallgatja szavaim. Majd remegő kis teste kiegyenesedik, miközben szeme lobbotvet s két tüzes folt ül ki színtelen arcára. S azután elkezdi mesélni apjáról, a hogyan azt anyjától hallotta:

— Karácsony este volt. Vastag hóréteg feküdt mindenütt. A fák ágai a nagy teher alatt meghajoltak. Nagy esőnd volt, csak az örök puska lövései jelezték, hogy örködnek a lövészárkok lakói. A lövészárkok mélyén voltak apámék s halkan karácsonyi énekeket dúdolgattak... Sokan voltak egy csomóban és el-elbeszélgettek a szent karácsonyról.

Hazagondoltak mind. Így van megírva azon a tábori lapon, amit édes anyámnak írt utoljára. Bizony, ez volt az utolsó levele, amit tőle kaptunk, mert azon az éjjel nagy támadás volt. Szegény apám, akit én nem is ismertem, többet nem írhatott, meghalt, gépfegyver ölte meg.

— Tudom, kis fiam. Ne is felejtse el sohase, milyen hős volt apád. Ugy-e, ilyen leszél te is, ha a haza majd ezt kívánja tőled!

Péterke nem szól semmit, de lát-szik rajta, hogy már most szeretne

bosszútállni apja haláláért.

Még egyszer végigsimítom tekintetemmel Péterkét és megnyugtatom, hogy a bakancsot a kis Jézus ki fogja cserélni egy pár új cipővel, amit a jó emberek fognak neki adni.

Péterke összeverte katonásan bakancsa sarkait és csak annyit mondott:

— Majd belenövök, akkor majd ezzel fogok masirozni a Kárpátok ormára!

Mikházi.

Téli séta egy debreceni uccában

Mikor a természet hosszú álmára készül, az alkonyatok kora beköszöntével egy-kettőre elcsendesedik a falu és a vidék. Az emberek maguk is korán nyugalomra térnek s az este néma csendjét ritkán és kevesen zavarják...

Eszembe jutnak a tudadunai téli esték, mikor még mint kis gyermek bandukoltam a jegyzőék, postamesterék és a papék vacsoráira, vagy teáira, mikor még híre sem volt villanynak, rádióknak s a kicsi falu sötét utcáin boldogan lengettem magam és szüleim előtt a hosszú, sárgarézvédős kizilámpát. Ez a kicsiny lámpa volt minden fényforrás s bizony nem kellett nagy orkán ahhoz, hogy ez is cserben hagyjon bennünket...

Ezek a régi s feledhetetlen téli esték élednek fel emlékezetemben, mikor esténként most is a kora alkonyat beköszöntével útra kelek...

A faluból egy zajosabb város utcáiba vetett a sors, de a kicsi állomás környékét valahogy itt is egy-kettőre beborítja az éjszaka homálya és néma csendje. A sötétvörös, hosszú épület, melynek falai között rovom napjaimat egy-kettőre eltűnik mögöttem a homályban s a nagy, hatalmas téren ilyenkor elcsendesednek a ki-berobogó vonatok s most, csakúgy, mint a kora reggel szürkületében már elülnek a fehér galambok és helyüket a varjak fekete serege foglalja el... Ezek a fekete varjak, mint egy temetkezési vállalat fekete ruhás szolgálói, mondhatnám a halál hatonái, adják meg a díszét és jellegét ennek a térnek, mely gazdag mindabban, ami a szegénységhez tartozik! S a varjak a fákon, a szénavásár maradványain bánatosan zengik:

— Kár, kár, kár!

S magam is belekapcsolodom sokszor az ő bánatos, temető hangulatu panaszukba! Mert itt, pár száz lépésnyire a nagytemplom kettős tornyától a paloták árnyéka borul csak

mindenre, a Rákóczi-harang mély kongásába a kocsmák zaja vegyül s a parkok virágillatát a szél hiába sodorja erre, a nagy, széles utcában csak egyszer van illat egy esztendőben: akácvirágzaskor!

A széles utca sötéten, elhagyottan, bánatosan vezet Debrecen szívébe, s aki a néha csilingelő villamos zúgása mellett végigsiet rajta, fellelegzik, ha kijut belőle s az egyenlőséget hirdető nagy Kossuth szobrát megpillanthatja... Valóban még mindig álom minden egyenlőség, embereké csakúgy, mint utcáké!...

Egy ilyen sétám alkalmával új dolgot fedeztem fel a Hatvan uccán. Új állomást...

A „kisállomás“ közelében egy tisztesen renovált kedves kis házban egy dübörgő vonatknélküli állomás: az Üdv hadsereg „mentő állomása“. A bejárat fölött villanygőg, s hatalmas kék táblán jöleső felirat. Éjjel, nappal láthatja, tudhatja mindenki, hogy itt egy állomás van, egy hely emberek számára, akik — ha eddig rossz úton jártak, innen jobb úton, helyesebb irányba indulhatnak! Kik csinálták, nem ismerem őket, közöttük nem jártam, közük nem álltam; de ha bármily kis eredményekkel és bármily eszközökkel, de a jó cél szolgálatában állnak, itt — ebben az utcában — jó helyre telepedtek. Valóban itt szükség van az „üdv“ katonáira, hol a fehér galambokat oly egy-kettőre fekete varjak váltják fel, hol a harang szavát korcsmák zaja nyomja el s a virággyag illatát penetráns illatok mulják felül...

Az üdv katonái este kiállnak a sötéten hagyott tér egy körakása mellé s monoton, bánatos dallal hívják a korcsmák lakóit, a megtévedteket, az elhagyottakat... Az utca népe összefut, nevetik és bírálgtatják őket... Néhány részeg atyafi kitarja feléjük remegő karjait, de azok fáradtan hullnak le... A zene és dal

elhangzása után néhány ember elkíséri őket s kíváncsian bepillant az új, fényes állomásra... A többi hangosan visszatér a régi, megszokott stációra, mely koszorú alakjában öleli át Debrecen második vasuti állomását a „kisállomást“. A téren tovább bandukol a rendőr, aki egy hatalmas térre, egy kaszányára, egy állomásra, vagy öt betorkoló utcára és tizenhét korcsmára és italmérésre vigyáz az éjszakában.

Ebben az éjszakában ezek hangosak a kurjongatástól, míg a fákon szomorúan búslakodnak a varjak s monoton hangjukat elkapja az alföldi szél: „Kár, kár, kár“.

S önkénytelenül eszembe jutnak a régi, gyermekkori, tudadunai téli estéken megtett utak... A sötét utcán gyenge kezében lóballt kicsi lámpa, egyetlen fényforrás a téli éjszakában! Valahogy ilyen egyetlen, gyenge fényforrás ez a kis mentőállomás is, ebben a magárahagyott utcában! Ugyan megbir-e a mi erős alföldi szeleinkkel, tizenhét korcsma és italkimérés éjjeli zajával, örökös bor és pálinka gőzével? Vagy kialszik ez is egy-kettőre?

B—d A—r.

A debreceni tüzér tisztikar táncestéje

A debreceni helyőrség tüzérsztyálynak tisztikara, amint lapunk előző számában megírtuk volt, a hagyományokhoz híven, fényes külsősége között ünnepelte meg a tüzérség védőszentjének, Szent Borbálának nevenapját.

A Borbála kultusz befejezője ezuttal előkelően szép táncestély volt, amely kedden éjjel a legpompásabb siker jegyében folyt le a Tiszti Kaszinó termeiben.

Este tíz óra tájban a Péterfia uccai laktanyához vezető utnak ilyenkor szokásos csendjét autók és fogatok zaja verte fel, amelyek föl hájos asszonyok és szép leányok könnyedén, mosolyogva vonultak fel a Tiszti Kaszinó dísztermébe, ahol csakhamar szín-és elevevenség váltotta fel a klubélet megszokott szürkességét. Gyönyörű volt a kép, melyet a teremben az estélyruhás hölgyek ragyogó csoportja s a körülöttük szeretetreméltóan forgolódó, fényes egyenruhájú tisztetek és frakkos urak gárdája alkotott.

A hangulatos, szép estélyen megjelent a helyőrség tisztikara — élén vitéz Sipos Árpád altábornagy, körletnarancsokkal és számosan az előkelő polgári társadalomból, így: dr. Rásó István ny. főispán, felsőházi tag, dr. Kovács Andor egyetemi tanár, dr. Vargha Elemér polgármester-helyettes, dr. Budaházy-Bruckner Ernő főorvos stb.

A honvédszenekar és a Kiss Béla cigányzenekara felváltva szolgáltatta a zenét, amelynek ütemei mellett vidáman perdültek táncra a hájos és kedves párok. Az estélyt vitéz Sipos Árpádné és Bergmann Gyula őrnagy táncra nyitotta meg. Jelenvolt asszonyok: Vitéz Sipos Árpádné, Bergmann Gyuláné, Protmann Arthurné, báró Brandenstein Antalné, dr. Budaházy-Bruckner Ernőné, Szász Oszkárné, Kövesdi Boér Viktorné, Hermann Gézáné, Szikszay Istvánné, Stojanov Milánné, Bészler Jánosné, Wolff Jánosné, dr. Kiss Gáborné, vitéz Porubszky Andorné, Sipos Miklósné, dr. Rásó Istvánné, Elek Lászlóné, Kondor Józsefné, Egyed

Péntek este

rizzsel háziáron készült friss
tüdős, májas és véres-
hurkák izletesek és jók.

Horváth Gábor, Kossuth-utca 13.

Fióküzlet: Csapó ucca 93.
Telefon 678. sz.

Zsírshalonna és hár
beszerzése gazdaságos.

Jánosné, Cselley Gyulláné, dr. Thury Lászlóné, Suhajda Béláné, Major Endréné, Hodászy Istvánné, Csánky Istvánné, Erdélyi Istvánné, Pizskay Árpádné, Mészöly Elemérné, Kardoss Gézáné, Ternyey Gedeonné, vitéz Elekes Károlyné, dr. Czako Zsigmondné, Puskás Elekné, dr. Végh Zoltánné, Elekes Dezsóné, Zamathyné, Szilágyi Mihályné, Somsich Józsefné.

Leányok: Lovassy Gita, Sipos Erzsébet, Trocsányi Erzsébet, Thury Duci, Rásó Böske, Czako Ili, Neudert Ica, Rudolf Klári, Major Gabi, Medgyaszay Pityu, Aradi Ica, Aradi Vilma.

A legmelegebben összehangolt előkelő társaság igen kellemes emlékek között, virradatkor távozott el a mulatság színhelyéről.

Esküvő a mozgósínházban

Newyork, november hó.

Az ötlet és a hozzáfűződő történet tipikusan, törölmetszetten amerikai. Az újvilág fiainak reklámhajtás, fiatalos elánu, némileg profán és az izlés európai törvényeivel nem sokat törődő szelleme minden téren áttöri a konvenciók korlátait s állandóan új utakat és módokat keres az érvényesülésre. Máshol aligha akadhattak volna rá arra az ideára, amely

egy brooklyni banktisztviselő, Mr. Geylenhover agyában született meg.

Ezt a teljes fegyverzettel kipattanó tervet azonban mellőzhetetlenül megelőzte egy másik megvalósításra váró gondolat: a megházasodás. A banktisztviselő elhatározta, hogy megnősül, de egyben az is megfordult fejében, hogy

házassága aktusának egyéni veret ad.

A szólás-mondás szerint a házasságok az égben kötnek, vagy legalább a templomban, esetleg az anyakönyvvezető előtt. A három lehetőség közül Mr. Geylenhover a negyediket választotta.

Szerződést kötött Brooklyn egyik nagy mozgósínházának igazgatóságával és búsás tantém fejében kötelezte magát, hogy esküvője ceremóniáját a mozgósínház színpadán tartja meg.

Az alkut megkötötték és az előre bejelentett programpontra zsúfoltt házat vonzott. A színpadi esküvőnek hallatlan sikere volt. Amint a függöny széthúzódott,

ott állt a színpadon az egész lakodalmas társaság, élén a jegyesséppárral, a tanúkkal és a békebíróval.

A fiatal párt és az egész jelenetet a közönség harsogó gaudiummal és frenetikus tapsviharral üdvözölte, majd

a ceremónia lezajlása után színtalanszor a lámpák elé szólította jelenet szereplőit.

A közönség az esketési ceremóniát többszörösen meg akarta ismételtetni, de a szereplők, szerződésükre hivatkozva, a nagyérdemű közönség elnézését kérték és levonultak a színpadról. Egyet azonban meg kellett ígérni a boldog, ifjú férjnek: hogy amennyiben házassága nem lesz szerencsés, a válást is a mozgósínház bodogóján rendeztetni meg.

Nem lesz postássztrájk, de tovább tart a postások passzív rezisztenciája Ausztriában

Steierországban az ipari és kereskedelmi érdekeltségek futárszolgálatot szerveztek.

Bécsből jelenti tudósítónk a késő éjjeli órákban: A pártok és kormány között egész nap folytak a tárgyalások arról, hogy a tisztviselők megbízottai által betervezett kérdéseket milyen módon lehetne megoldani. Az állami alkalmazottakkal folyó tárgyalások kedvező eredménnyel kecsegtetnek, azonban a tárgyalások előreláthatólag a holnapi nap folyamán még tartanak. Bécs, december 6. Az akcióbizottság mai ülésén a távirtdának és postának

bizolmi férfiai elhatározták, hogy a passzív rezisztenciát tovább folytatják.

A hangulat, különösen vidéken, nagyon elkeseredett. Steierországban a felhalmozott áruk és levelek száma már olyan nagy, hogy a Steier kereskedelmi és ipari szervek elhatározták, hogy küldeményeiket gyorsvonaton és küldőnkü igyénybevételével fogják továbbítani és ameddig a posták amerikázása tart, nem adnak fel semmit a postára.

A nagyecsedői földosztásnál a tömeg agyon akarta verni az előljáróságot

Felbujtották a földhöz juttatottakat, hogy ne vegyék át a földet.

Nyíregyháza, dec. 5. Nagyecsedén, az ottani föld és házhelyigénylők illetve igényjogosultak kielégítésére Schwartz Lajos tyukodi földbirtokos ingatlanából 570 katasztrális hold földet vett igénybe az OFB. Az elmúlt hét végén ezeket a földeket akarták az igényjogosultaknak kiosztani. — Jakab Sándor mérnök mindannyiukat ki vitte a határba, ahol épen hozzákezdett a földek kijelöléséhez, a mikor többedmagával odaérkezett az egyik törpebirtokos és földigénylő és felszólította a tömeget, hogy ne vegyék át a földeket, mert azok nemcsak rosszak, hanem messze is vannak a községtől. A felszólításra a tömeg egy emberként a felbujtó mellé csoportosult s hangosan vitatkozni kezdett. Mindnyájan egyetértettek a törpebirtokossal, akinek sikerült annyira feltűzelnie az amugy is elkesere-

dett embereket, hogy rövid idő múlva botok emelkedtek és vad káromkodások hallatszottak:

— Mindenkit agyonverünk, aki át meri venni a földeket! — halatszott innen is, onnan is.

A községi előljáróság és a kiküldött mérnök megdöbbenve látták a tömeg elkeseredésének kirobbanását, és hogy az esetleg bekövetkezhető tetlegességek elejét vegyék, beszüntették a hivatalos funkciójukat és eltávoztak a helyszínről.

Az ügyben megindított vizsgálat során kiderült, hogy izgatás történt. Már napok bujtogatják a nincsteleneket és kisembereket, a kik kijelentették, hogy vér fog folyni Nagyecsed utcáin, ha nem teljesítik követeléseiket.

Az OFB. kérésére az ügyet bűntető utra terelték és az izgatók ellen megindították az eljárást.

December 10-ére kilüzték a nagy horvát pör főtárgyalását

A szabad ég alatt áll bírál elé Raics Punita, a Radics-testvérek gyilkosa — Felvonul a horvát nép, az egész nemzetközi sajtó, csak Radics özvegye nem vesz részt a tárgyaláson

Belgrád, november 30.

A szerb parlamenti merénylő, a Radics-testvérek gyilkosa: Raics Punita ellen a vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot. Az aktákat már átküldték az ügyészséghez, ahol megkezdődött a vádirat összeállítása. Hírek szerint a főtárgyalást hamarosan kitűzik, amire a szerb kormányt a külföldi nyomása is kényszeríti. Ezt a horvát lapok írják, a belgrádi sajtó azonban már úgy számol be, hogy a törvényszék elnöke döntött a kérdésben és december tizedikére ki is tűzte a tárgyalást. A hír, bár hivatalosan még nem erősítették meg, óriási izgalmat okozott Zágrábban. Nem egyszerű bűnügy ez, — írják a horvát lapok, — hanem Horvátország és Szerbia pöre, amelyben Horvátország a vádló és Szerbia a vádlott.

Ujabb belgrádi jelentések szerint a december tizedikére kitűzött főtárgyalást a szabad ég alatt tartják meg, mert az egész Belgrábban nem akad megfelelő hatalmas terem, amely az érdeklődők hatalmas tömegét mind befogadhatná. Egy ideig a Nemzeti Színházra gondoltak, később azonban elvetették ezt a tervet, meri attól

féltek, hogy veszélyeztetik ezzel az ügy komolyságát. A horvátok máris úgy tüntetik fel a dolgot, hogy a szerbek színházi látványosságot akarnak csinálni ebből a véres komoly, talán országok sorsára kiható pörből.

A pör iránti érdeklődés egyébként mindkét országban óriási méreteket öltött. Hírek szerint a horvátok hatalmas tömegekben készülnek erre a napra Belgrádba. A kormány máris szükségesnek látja óvintézkedéseket tenni s megbízta a helyőrségi parancsnokot, hogy részletes tervet dolgozzon ki az esetleges zavargások elfojtására. Eddig több, mint kétszáz szerb ügyvéd jelentette azt a készségét, hogy Raics védelmét vállalná. De megnyilatkozott a jogászok érdeklődése a külföldön is. Számos ügyvéd és bíró jelentette be érkezését, különösen Franciaországból, a nemzetközi sajtó pedig hiány nélkül képviselteti magát.

És a nagy pör közönsége mindezek ellenére sem lesz teljes. Radics özvegye kijelentette, hogy nem megy el a tárgyalásra, mert azon csak egyetlenegy vádlott lesz, holott férje meggyilkolásában az egész volt szerb kormány bűnös.

Presbyteri gyűlés lesz ma

A debreceni ref. egyház ma, pénteken délután 3 órakor az egyház tanács termében presbyteri gyűlést tart.

Tárgyak:

1. Jelentés adományokról. 2. Molnár Ferenc lelkész jelentése az Ispotály 400 éves jubileuma, az azzal kapcsolatos gyűjtés eredménye és az intézmény ténéléről szóló könyv kiadása tárgyában. 3. Jelentések a Péterfia uccai, Ispotályi, Árpád téri és Plac uccai egyházi tanácsok megválasztásáról. 4. A Csapó uccai és a Péterfiai egyházi tanácsok megalakulásáról felvett jegyzőkönyvek. 5. Jelentés a folyó évben tartandó főgondnok-, presbyter- és pótpresbyter-választás elrendelése tárgyában. 6. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur értesítése az új elemi népiskolai tantervek és tanítói lakások építése tárgyában. 7. A Gillányi-laktanyabeli és a tégláskerti állami iskoláknak egyházunk kezelésébe való átvételéről megindítandó eljárás ügye. 8. Kérvények az egyház tisztviselői, tanítói és alkalmazottai részére karácsonyi segély engedélyezése iránt. 9. A tanítótestület kérvénye a hadipótlék folyósítása iránt. 10. A gazdasági bizottság jelentése a haszonbér címén beszállított buztatórolás ügyében. 11. Az onod-vedresdülő és a nagyecsedői társasági egyházi körzetek tanácsainak jegyzőkönyvei. 12. Tisza Imre egyházi esküvője. 13. Jelentés perselyen kívüli templomi gyűjtés engedélyezéséről. 14. Jegyzőkönyvhiteljesítőik kijelölése.

Baksafalvi Baksa Sándor

„LEBORULOK ÉN IS...”

Mostanában jelent meg egy verses füzetke, melynek címe: „Leborulok én is...”, szerzője: baksafalvi Baksa Sándor. E mű egyrészt mint a helyi sajtó terméke, másrészt mint helyi szerző munkája, érdekes adatot szolgáltat Debrecen város irodalmát kutató férfiaknak. Nagy értéket a mű nem képvisel. Az író még a kezdet kezdetén áll; verseiben a tehetségnek csak nagyon halvány arnyai vehetők észre.

Az az érzés, mely eddig minden embert elfogott, megszállta az ő lelkét is: ezen érzéseit juttatja kifejezésre verseiben. Hamisak ezek az érzések, nem szívből fakadtak. Olvasmányai tartalmának verssorokba tördelése. A versek mindig alkalmazkodnak azon olvasmányi gondolatvilágához, amelyek figyelmét megragadják s amely érzélem papírra vetése reánezve életszerűsége lett. Verseiből meg lehet állapítani, hogy mikor milyen hangulata verseket, regényeket olvasott, amint boldog vagy boldogtalan szerelem, az alsóbb nép köréből vagy a felsőbb osztály életéből vett szemlélődés szolgált tárgyal a verselésre.

Dercze Lajos.

Egy mázolómeister százezer pengőért meg akarja mutatni a kecskeméti hőforrás helyét.

Keckskemétről jelentik: Nagy Mihály, 48 éves, keckskeméti mázolómeister beadványt intézett a városhoz. Azt állítja, hogy az eddigi tudományos kutatások ellenére meg tud jelölni olyan helyet, ahol gáz, illetve meleg víz tör elő a földből. A mázolómeister százezer pengőért kéri a várostól a forrás helyének megjelöléséért, vagy pedig a város támogatását kívánja, hogy a szükséges ingatlan tulajdonjogát megszerezhesse. A beadvánnyal legközelebb foglalkozik a városi tanács.

A Máv. Filharmonikus Zenekar saison-nyitó nagy hangversenye

A MAV Filharmonikusok immár 65 tagu, hatalmas zenei együttese, noha nem is sikerült teljesen leküzdenie a zenekar fenntartásával, vezetésével és hangversenyeinek megrendezésével járó nagy anyagi kockázatot, működését újból megkezdi és hangversenyekkel lép a nagyközönség elé. Mikor ezt a vezetőség elhatározta, engedett annak a megfeszített és kényszerítő körülménynek, hogy Debrecen széppéért lelkesülő, zeneértő közönsége a legnagyobb megdöbbenéssel és aggodalommal vette a hírt, mely a Filharmonikus zenekar elnémulásával számolt és a vezetőséget szinte naponta kereste meg a legszélesebb körben megnyilvánuló azon óhajjal, hogy tegye lehetővé továbbra is a Filharmonikus zenekar fennmaradását.

A közönség szeretetébe és támogatásába vetett hittel és bizalommal kezdi meg a zenekar hangverseny szezonját az 1929 január 15-én este, a Bika szálló disztermében rendezendő, szezonnyitó, első hangversenyével.

A zenekart a nagy szeretettel körülvett és minden tekintetben nagy értéket jelző Abrányi Emil mester keze vezeti, ami a mult fényes sikerei után már magában is biztosíték arra, hogy komoly művészi teljesítményt fogunk hozni a mi kitünő filharmonikusaink.

Három hangversenyt ad ez idényben a zenekar.

Januárban, márciusban és májusban. A januári szezon-nyitó hangversenynek nagy izléssel megválogatott műsora a következő: Mendelssohn: A-moll skót szimfónia. Goldmark: Tavasz c. zenei kép. Grieg: Peer Gynt Sutt. I. rész. Wagner: „Rienzi“ nyitánya.

Kétségtelen tehát, hogy komoly művészi eseménnyel fogja a zenekar az idei szezont bevezetni.

A vezetőség a hangversenyek széleskörű látogatottságát biztosítani kívánja s a jegyek árát következőleg állapította meg:

Nagy páholy (hat ülés) 15 pengő. Kis páholy (négy ülés) 10 pengő. I. rendű ülőhely és páholyülés 3 pengő. II. rendű ülőhely 2 pengő. III. rendű ülőhely és erkélyülés 1 pengő 60 fillér.

Az idei szezonban a vezetőség álló helyeket nem hoz forgalomba, az ülőhelyeket teljes egészében a zenei széppéért lelkesülő tanuló ifjúságnak kívánja biztosítani s hogy a zenei együttesnek a kulturát szolgáló törekvése e tekintetben is minél jobban kidomborodjék: a tanuló ifjúság a rendelkezésre bocsájtott állóhelyen teljesen díjtalanul fogja a hangversenyeket látogatni. A vezetőség ezután Lozza tudomására a mult szezonban volt bérlő közönségnek a következőket:

A volt bérlőket törzsközönségnek kívánja tekinteni, a mult szezonban bérelt helyeket részökre elővételben fenntartja és az I. hangversenyre érvényes jegyeket hozzájuk már december hó első napjaiban kiképesíti, amikor az átvett jegyek ára is fizetendő. Bérlőket az idei szezonban a vezetőség nem nyit. A januári hangversenyre jegyek a MAV

Vági ékszere a legdivatosabb. Piac-u. 69

üzletvezetőség épületében (Fereny József ut 18. Telefonszám 387.) Zivuska Andor és dr. Reitmayer Rudolf MAV titkárnál válthatók. A Filharmonikusok megindulásának most már befejezett ténye bizony-

nyal a legteljesebb örömet váltja ki Debrecen zenebarát nagy közönségéből és új lapot nyit a sikereknek, mely a Filharmonikusok mindig magasra értékelt teljesítményét követni fogja.

G. Szabó Kálmán debreceni vonatkozású bélyegei lesznek a vasárnapi bélyegkiállítás szenzációi

A mult évi bélyegkiállítás egyik legnagyobb sikerű attrakciója az alkalmi bélyeg volt, bár formában és nagyságban tagadhatatlanul magán viselte a kezdet jellegét.

Eppen ezeken a tapasztalatokon okulva készítette most el a Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete a vasárnap megnyitandó kiállítás bélyegeit. A terveket smét G. Szabó Kálmán, a kiváló grafikus metszette fába két rajzban, melyek közül

az egyik a Münnich műépítész által tervezett postapalota homlokzatát ábrázolja, a másik pedig igen szellemes és friss illusztrációja a „Debrecenbe kéne menni“ című népdalnak.

A bélyegekről egyenlő arányban összesen 1600. hatosblyok, vagyis 9600 darab bélyeg nyomtatott. A forgalombahozatal darabonként 10 filléres árban történik, azonban a gyűjtők részére nagyobb tétel vételénél engedményt ad az Egyesület.

Ezek az emlékbélyegek, melyek az

egész világra szétviszik majd a debreceni bélyegkiállításnak és ezzel együtt Debrecen városának hírét, valóban méltó reprezentánsai annak a fáradhatatlan kulturális munkának, melyet Debrecen városa és közönsége, valamint az ország filatelistáinak támogatásával a debreceni filatelisták végeztek. G. Szabó fametszetei, a klisék és a nyomás külön-külön is tökéletesek és ugye ezek a bélyegek bizonyára igen kedveltek lesznek ugy a filatelisták, mint a nagyközönség körében.

Előre is felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy az alkalmi postahivatalnál feladott, alkalmi lebetűzéssel ellátott postai küldemények különösen akkor jelentenek majd gyűjtői érdekességet, ha az alkalmi bélyegekkel is ellátnak látva. A bélyegeket külön pénztár fogja, a ma' napon nyomás alá kerül emléklapokkal együtt az alkalmi postahivatal előhelyiségében árusítani, és így egész vasárnap, amikor a kiállítási posta működik, bizonyára zsúfoltak lesznek a Kereskedő Társulat bélyegkiállítási helyisége.

Beszélgetés Edvi Illés Aladárral a méltóságos festőművésszel

Néhány nappal ezelőtt nyit meg a városháza közgyűlési termében a világhírű magyar festőművész Edvi Illés Aladár kormányfőtanácsos és felesége Karády Etel neves festőművésznő képek kiállítása.

Edvi Illés Aladár — aki huszonöt éve a képzőművészeti főiskola rendes tanára — a világhírű magyar festészet egyik kimagasló reprezentánsa. Számos külföldi siker fűződik nevéhez és odakünn igen sokszor szerzett már díszséget és elismerést a magyar névnek.

Legutóbb magas kitüntetés érte. A kormányzó, hogy a művész érdemét nélt jutalomba részesítse, a kormányfőtanácsosi címet adományozta Edvi Illés Aladárnak.

Értesülésünk szerint a város vezetősége komolyan foglalkozik azzal a gondolatokkal, hogy megvásárolja a Déli múzeum részére a világhírű magyar festőművész egyik képét.

A kiállításon eddig is több képe fogott el és a többek között Neuhart egyetemi tanár és dr. Láng Sándor vásároltak Edvi Illés Aladártól képet.

A kiállítás keretük fel a méltóságos festőművészt. Előzékenyen vezet végig a termen és a kiállított képeket magyarázza. Képei csupa szin, hangu-

lat — mesteri kéznek munkája. Különösen állatképei tökéletesek, pedig mondhatni ezek a legnehezebbek, mert ahhoz, hogy valaki állatképeket fessen, nemcsak az akvarell-technikát kell ismerje, hanem tisztában kell legyen az állatomával, annak minden strukturájával, sőt még a boncaanál is. Az állat a legnehezebb modell, az mindig mozog és ha valaki nem ismeri annak strukturáját, csontvázát és minden türeltet, akkor zavarba jön, mert minden percben más alakot lát maga előtt.

Amikor a bívajokat akartam festeni — szólal meg Edvi Illés Aladár — egy hónapig jártam be rendszeresen és rajzoltam az állatorvosi főiskolán, míg a tudományom minden erre vonatkozó részét meg nem ismertem.

Egy zselé paraszt portréja előtt állunk meg. Megkapom eredeti, mintha az élet mosolyogna le a vásznonról.

Ezt a feleségem festette — szól. — Ő festi a kétlábuakat, én pedig a négylábuakat. Így szépen megegyezünk és nincs hatásköri összejöttökés.

Legutóbbi kitüntetéséről beszélgetünk.

Szeptemberben lettem kormányfőtanácsos és

engem, az istálló festőjét, szinte

az istállóban ért utól a méltóságos cím.

Balatongyörökön nyaraltam és a pap istállójában festettem állatképeimet. — Egy délelőtt éppen az istállóba igyekeztem és alig lehettem már néhány lépésre, amikor szembe jött velem házigazdám — a pap, aki az istállóban keresett.

— Téged kereslek — szólott — én akarok lenni az első, aki gratulálók a kitüntetésedhez méltóságos uram.

— Elővett egy táviratot, amiben jött az értesítés, hogy kormányfőtanácsosnak neveztek ki.

— Kedves volt, hogy az öreg tisztelendő ur aznap összehívatta a cselédséget és közölte velük, hogy ezután „a piktor urat méltóságos urnak kell szólítani“. Este felé, már éppen menni akartam az istállóból munkám végzetével, amikor oda jött hozzám az egyik béres és hosszas gondolkodás után megjegyezte:

— Tessék mondani méltóságos uram, nem resteli állandóan itt ülni ebben a piszkokban?

— Ameddig tekintetes ur voltam, nem tűnt fel az egyszerű ésjárásu embernek.

A képekről beszélgetünk ezután, mire megjegyzi Karády Etel, Edvy Illés felesége:

— A kép is olyan, mint a leány: eladó és meglehetősen nehezen kel el.

A kiállítás egyébként még csak rövid ideig lesz nyitva és vasárnap zárul be, hétfőn pedig Edvi Illés Aladár visszatutazik Budapestre.

(Caliban.)

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, decembe. 7.

Budapest, 557.5 (3), (20): 9.15: Délelőtti hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A délelőtti hangverseny folytatása. — 12: Déli harangszó az Egyetem téri templomból, időjárásjelentés és hírek. — 12: Gramofonhangverseny. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 4: Ybl Ervin felolvasása: „Emlékezés Fadrusz Jánosra“. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés és hírek. — 5.10: „Viharok az angol parlamentben“. Irta Zsoldos Benő. Felolvassa Scherz Ede. — 5.35: Operett-részletek. — 7: Hans Götting dr. német nyelvű előadása. — 7.45: Angol nyelvoktatás. — 8.20: Gramofonhangverseny. — 9: Az Országos Magyar Dalosszövetség diszhangversenye a Fővárosi Vigadó nagyterméből. — 10.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. — 10.30: Cigányzene.

Külföld:

11: Bécs: Délelőtti zene. — 1.30: Barcelona: Trio. — 3: Daventry: Orgonahangverseny. — 4: Daventry: Táncczene. — 4.30: Milánó: Jazzband. — 5: Nápoly: Olga Di Napoli hangversenye. — 5.30: Bécs: Zeneakadémia. — 5.30: Róma: Szórakoztató zene. — 6.30: Hamburg: Angol lecke. — 6.55: Wagner: Tannhäuser (opera). — 7.15: Stockholm: Német lecke. — 7.25: Danzig: Francia lecke. — 7.25: Königsberg: Francia lecke. — 7.30: Zürich: Hangverseny. — 8.15: Breslau: Kamarazene. — 8.15: Lausanne: Mme Vaucher hangversenye. — 8.30: London: Orgonahangverseny. — 9.20: Barcelona: Jazzband. — 9.30: Berlin: Mozart-dalok. — 9.45: Königsberg: Táncczene. — 10.30: Barcelona: Kamarazene. — 11: London: Táncczene.

GAB MEGBIZHATÓ JELYEMHARISNYA

Kapható minden jobb szaküzletben.

Nagy választék! Feldheim Imre posztóházában 6 Olcsó árak! Kossuth-utca 6

Saját gyártmányú mosószarvas és nappa divatkeztűt minden szín és kivitelben nagy választékban Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készülnék. Schön Sándor keztű-, kótszer- és orvosi műszeregyháza, Debrecen, Piac-u. 14. Csabó-u. sarok. Telefon 11-55.

Tíz négyszögöl telken fordul meg a postapalota építése

Tavasszal mégis megkezdik az építkezést. — Sok a panasz a telefon ellen.

Valóságos tengeri kigyózává nővi ki magát Debrecennek a postapalota ügye. A jelenlegi postapalota épület már teljesen elavult; sem a posta, sem a közönség nincs a jelenlegi helyzettel megelégedve. Az illetékesek el is határozták az új postapalota felépítését a Hatvan-utca 5-7-9. számú telkeken, a régi, lebontásra ítélt házakat már rég kiürítették, megtartották az összes helyszíni szemléket, meg-egyezték a szabályozási vonal kérdésében, de valahogy sehogy sem akar megindulni ez a régen húzó-dó ügy, nemhogy az építkezéshez, de még a bontáshoz sem fogtak hozzá. Hátul, a telkek Dérimuzeum felé eső részén rakogtat ugyan egy-két napszámos téglákat, néha el is visznek egy-egy szeker ócska téglát, de ezek valószínűleg csak szórakozásból s nem hivatásszerűen csinálják, mert ha ilyen tempóban akarják megcsinálni a bontást, nem lesznek vele készen évek alatt sem.

Ezt a lehetetlen állapotot tette szóvá a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén dr. Fejér Ferenc.

Dr. Fejér Ferenc elsősorban a telefonközpont mizériáit tette szóvá. A telefonközpont berendezése teljesen elavult, a kapcsolósínörok és dugaszok annyira elkoptak, hogy a kapcsolás napról-napra rosszabb és alig lehet már telefonálni. — A postakincstár 1.700.000 pengő bevételi többletet mutat ki, ebből telne egy jó telefonközpont-ra. Most pedig az a veszély fenyegeti Debrecen, hogy ha a postapalota felépül — ha unokáink meg érik — a Budapesten kimustrált és használaton kívül helyezett régi telefonközpontot akarják idehozni. Javasolja, keressék meg a postakincstárt, segítsen ezeken a mizériákon, mert esztendőig fognak még beletelni, míg a postapalota felépül, és a telefonközpont jelenlegi rossz helyzete fenn nem tartható.

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos: Tényleg így áll a dolog, mert a posta a Budapesten létesített új berendezések folytán felszabadult erőket Debrecenbe helyezte át és ezek az idehelyezett kisasszonyok nem ismerősök a viszonyokkal és ezért rossz a kapcsolás. Valóságos kín és szenvedés telefonálni.

Kovács Gyula, az államépítészeti hivatal főnöke kijelentette, — hogy az államépítészeti hivatalhoz állandóan érkeznek panaszok a telefonközpont működése ellen. Legutóbb októberben tettek előterjesztést a kereskedelemügyi miniszterhez, azóta még nem történt intézkedés.

Dr. Vásáry István polgármester javasolta, hogy dr. Fejér Ferenc indítványát fogadják el, azzal — hogy irjanak fel a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy Debrecenben a legmodernebb telefonközpontot létesítsék. Addig is azonban javítsák meg a jelenlegi telefonközpontot.

Dr. Fejér Ferenc: Még azt szeretném megérdeklődni, hogyan áll voltaképpen a postapalota építkezésének ügye?

Dr. Vásáry István: Ne tessék talányokat feladni. Egyébként nemrigben úgy értesültem, hogy tényleg megindul rövidesen a bontás, de a postakincstár egy telekeserét

akart csinálni, de az egyik szomszédos telektulajdonos nem volt hajlandó tíz négyszögöl telket elcserélni, amire pedig nagy szükség volna az épület kiképzése végett. Ujabbán aztán ismét hallot-

tam, hogy most már hajlandó a cserére, ha ugyan meg nem bánja. A postapalota dolgát egyébként hivatalból állandóan sürgetjük és meg vagyok győződve, hogy az építkezés tavasszal minden körülmények között meg fog indulni.

Igy hát tíz négyszögöl telket nem akar átengedni egy debreceni telektulajdonos és ilyen kis okok miatt késik Debrecen egyik legfontosabb intézményének a mai igényeknek megfelelő keretek között való elhelyezése.

FORGÁCSOK

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Kételyeket óhajtok első sorban eloszlatni. Miután ez már éppen a hetedik levelem, melyet igen tisztelt Szerkesztő urhoz intézek, nincsen kizárva, hogy most már akadhatnak olyanok, akik legalább is levelemnek a címét elolvassák és eközben a most nagyon időszerű, talán túlzás nélkül is mondva: népszerű (már, akinek?) jampecre, Erdélyi Bélára gondolva, azt fogják hinni, hogy itt talán Forgács Annáról lesz szó? Akadhatnak talán olyan olvasók is, akik talán a Csokonai színház volt kiváló s annak idején szintén népszerű drámai művésze: Forgács Sándorra gondolnak, míg mások, akik önkéntelenül is skandalálni kezdenek:

„Vágd csak fiam, vágd Forgács!
Tied leszen Gyimes és Gács!”

Nem, kedves olvasóm (mert kedvetlen olvasó nincsen, csak kedves!) — e heti levelemben nem ezekről lesz szó, hanem e cím: szellemi forgácsokat kíván jelezni. Mondhattam volna alábbiakat „Szilánkoknak” is, de mert ilyen címen egy másik lapban egyik „irótársam” már közli szellemi röppentyűit, megmaradtam ennél a címszóánál.

A napokban irodalmi emlékirataim, magyarul sokkal jobban hangzik: memoárjaim között kutatva, ráakadtam az alábbi apróságokra, a melyek még a régi, kedves és boldog békevilágban íródtak, de valahogyan ma, közel három évtized után ismét időszerűekké váltak. Ez is igazolja, hogy nincsen új a nap alatt s amint a kör egy önmagába visszatérő görbe vonal (kivéve a jegygyűrűt, amely mostanában elég gyakran nem önmagába visszatérő, de magát — tőlem utóbb vagy előbb elválasztó görbület!), ugy a világ-egyvetemben is minden körforgást végez s vissza-visszatér. Most is nagy az urhatnomság, akár csak három évtizeddel ezelőtt, amikor szintén meg volt már az emberiség e nemes, jó tulajdonsága, mint különösen az alábbiakból is kivehető (de szellemileg, alig bevehető).

A nagyságos ur.

Akkoriban jegyeztem fel ezt a kis apróságot, amikor még valamilyen kevesebb volt a méltóságos ur, de még a nagyságos ur is, mint manapság.

A magyar államvasutak igazgatósági épületébe, Budapesten, akkoriban naponként 800—1000 ember ment be s jött ki onnan, különösen reggel és délután 2 órakor. Feltűnt nekünk, hogy egyik kollegánkat, aki különben nagy krakéler volt s minden lovagias ügyünkön segéd, de egyéb ként szerény ellenőre a vasutnak, a portás, mikor megpillantja, mindig mély sapkalevétél mellett, harsány hangon „Nagyságos uram!”-mal üdvözl. Tudtuk, hogy az illető végtelenül hü ember, de tudtuk azt is, hogy nem csak a nagyságos cím, de a tekintetes se nagyon illeti, mert nem volt érettségi, csak ugynevezett schwindli-kurzussal jutott a tisztviselő állásba. (Akkoriban még nem lehetett hamis bizonyítványokat kapni Rósernél, de jó pénzért már akkor is lehetett ott — érettségi vizsgát tenni.) Ugrattuk is ezért eleget. Egy alkalommal sarokba szoritottuk a portást, aki bevallotta, hogy minden vasárnap egy jóféle szivarot kap a mi derék kartársunktól kit — kivánsága szerint — ennek ellenében köteles minden alkalommal harsány hangon „Nagyságos uram!”-nak szólítani. No ettől kezdve nem volt nyugta a jó fiúnak. Mindannyian uton-útfélen nagyságos uramoztuk, míg végül rájött a turpisságra, hogy megtudtuk a portási szivarokat s ez annyira bántotta, hogy utóbb elhelyeztette magát egyik vidéki üzletvezetőséghez. Is-tenem! Mégis csak változnak az idők: manapság már sok-sok szivarért, meg közeleti tevékenységért méltóságos címet viselhetne hivatalosan!

Az érettségi bizonyítvány.

Ez a kis eset, ha ugyan megesezt. körülbelül 30 évvel ezelőtt történt, de időszerűvé teszi ismét a közelmúltban kipattant, szegényteljes érettségi panama, melynek hullá-

mai még nem csendesedtek le s a melyért talán sok-sok ártatlan tanulónak is szenvednie kell. Már akkoriban is híres intézetnek ismerték a most hírhedt Róser nevelő-intézetet, melynek konviktusa is volt, számos bentlakó diákkal, mind megannyi púzes, jó familia fia.

Sokat beszéltek arról, hogy ha valaki nagyobb szellemi megerőltetés nélkül akart kereskedelmi érettségi bizonyítványt szerezni, vagy a Róserbe, vagy a lippai felső kereskedelmibe kellett beiratkozni. Akkoriban voltak híresek egyik mulatós mágnásunknak: gróf Sz. P-nak a stiklizei is. Egy átmulatott éjszaka után megállt a kis gróf, aki akkor-tájt fiatal és bohó volt, kapható mindenre, ami feltűnt, amiről beszéltek az emberek, a négyes fogatával a Róser-intézet előtt, az Aradi utcában, kezébe nyomott formaruhás kocsisának két darab 1000 koronás bankjegyet, hogy menjen fel s váltson a négyes fogat első két lova részére egy-egy érettségi bizonyítványt. Tetszett a kis grófnak az ügy, még két ezrest adott a kocsisnak, hogy no, most a két hátulsó lónak is vegye meg a bizonyítványt. Hozta is a kocsis nagy lelkendezve a két okmányt.

— No, most fiam eréd s váltás magadnak is egyet, — mondta a gróf. Megkapta a kocsis is, mire már vér szemet kapott a gazdája s még egy ezrest nyomva a markába, azt mondotta neki: no, most aztán végű nekem is hozzá egy érettségi bizonyítványt. Lestük odalent, mi, jó kompanisták, az eredményt a gróffal, a mikor egyszer csak látjuk, hogy jön ám vissza hosszú orral a kocsis s visszanyújtja gazdájának az ezerekoronást. Sehogyan sem akarta kezdetben elárulni, mit mondtak neki odafent, míg végre hosszas faggatás után elmondta az igazgató üzenetét, hogy adnak jó pénzért érettségi bizonyítványt lónak, adnak kocsisnak, de sajnálatukra nem adhatnak — szamaraknak!

Elöl is ur, hátul is ur...!

Nem hinném, hogy volna a földtekén még egy ország, ahol annyira nagy ur: „kegyelmes”, „méltóságos” volna, mint a mi szűkebb hazánkban. A régi, jó, patinás „tekintetes” vagy pláne „tisztelt” cím mintha teljesen kihalt volna. Így van ez a katonaságnál és civileknél egyaránt. Hadnagyot már nem is lehet látni, főhadnagy még akad elvétve, ha kijön a Ludovikából. Az eszmetársulás folytán jut eszembe a következő, régebben történt, de ma is nagyon időszerű apróság.

Urbanovits, vasuti főfelügyelő sokat évdött a címek és rangok fellett néhai Banovits Kajetan miniszeri tanácsossal, akinek a nevét mindennél ott lehetett olvasni a vasuti kocsik gázlópáin: „Banovics Kajetan szabadalma” és aki tudvalevően rettenetes nagyra volt az ő méltóságos címével. Egy alkalommal azt mondja neki Urbanovits, — aki közismert volt kedves, jóízű humoráról:

— Te, Kajetan! En mégis csak nagyobb ur vagyok, mint te, pedig én csak tekintetes, te meg méltóságos ur vagy.

— Nem lehet az pajtás, hogy volnál te nagyobb ur?

— Hát pedig mégis úgy van, mert én elől is ur vagyok, meg hátul is! Mert én Ur-banovits ur vagyok, te meg csak Banovits ur, tehát csak — há ul vagy ur!!!

Eddig vannak a megtörtént mesék. Jobb időkben, szebb időkben. — Vajha visszajönnének ismét!

Debrecen, 1928 december 5.

Tisztelettel:
Dr. Tarjános.

NŐI HÓCIPŐK

bársony gallérral

P. 12-től

Színes: P. 13-tól.

Turul Cipőgyár R. T.

Ferenc József ut 63.

Elő fenyő legyen a karácsonya

A magyar kertészek országos szervezkedésével kapcsolatban megkezdődött a debreceni kertészek szervezkedése is. Ez a nagy és nemzetgazdasági szempontból fontos iparág eddig teljesen szervezetlen volt, a kontárok nyakukra nőttek a szakképzett kertészeknek és olyan verseny indult meg, amelynek áldozatul eshetne az egész iparág, ha törvényes védelemben nem részesülnének a szakképzett kertészek. Ezért akarnak tömörülni Debrecenben is a szakképzett kertészek. Az egyik szervezkedő értekezleten igen érdekes ötlet merült fel a közelgő karácsonyfavásár alkalmából.

Nem is tudja a nagyközönség, milyen rettentő erdőpusztítással ünnepli a szentestét. Nemzetgazdasági szempontból felbecsülhetetlen az a kár, amit a karácsonyfák kivágásával okoznak. Egész erdőket tarolnak le, csupa fiatal és értékes fenyőcsemétét. Valóságos vandalizmus az, amit karácsony előtt véghezvisz az üzérkedés. Mi esoda kár ez Csonkamagyarországon, ahol alig van erdő? Ennek a barbár fenyőfapusztításnak véget kellene már vetni! — mondotta a szónok.

Nem lehet kiirtani a szőlőt, karácsonya kell a legszegényebb embernek is — hangzott az ellenvetés.

Nem is kell kiirtani a szokást, hanem meg kell változtatni. Legyen karácsonya továbbra is, de élő fenyő legyen, fel lehet azt is díszíteni egy-két hétig, sőt tavaszig ott maradhat a szobában, azután pedig ki lehet ültetni a kertbe. Milyen boldogan nézheti majd férfikorában is a mostani gyermek az ő ifjuságának tanuját, az egykori karácsonyút, mint hatalmas

fenyőt. Így lehet a mostani erdőpusztítást átalakítani fenyőtermelésre. Debrecenben évenként legalább is 10.000 fiatal fenyő a karácsonya-szükséglet, tehát egész kis erdőt vágnak le most. De ha élő fenyők lesznek a karácsonyfák, akkor évente 10.000 élő fenyővel lesz több fája a városnak. Ez nemcsak nemzetgazdasági szempontból fon-

tos, hanem közegészségügyi szempontból is, mert a fenyő javítja a levegőt is. Az iskolákban kellene tanítani ezt a tanulóknak, lelkészeknek pedig a szószékről hirdetni!

Az érdekes kezdeményezés megvalósításra méltó és már a kezdeményezés követésre is talált. Az egyik Kossuth necai kertész már cserepekben árulja az élő karácsonyfákat, a tavaszra kiültetésre alkalmas fenyőcseméket.

A Volt Iskolatársak Szövetségének akciója a szegény tanulókért

A Volt Iskolatársak Szövetsége a Dóczy-intézet régi növendékeiből néhány évvel ezelőtt azzal a nemes szándékkal alakult, hogy a nagynevű alma maternek kulturális küzdelmeiben anyagilag és szellemileg alkalom szerint támogatója legyen. Annak idején kézenfekvő feladat az intézet kibővítése, az építkezés kérdésének megoldása volt országos gyűjtéssel, ünnepek rendezésével buzgó női szívek fáradhatatlan tevékenységével gyűjtötték össze annak az összegnek tekintélyes részét, aminek eredménye a leendő fényes leánykollégiumnak már készen álló pompás szárnyépülete.

De a megoldott feladat után nem pihen a szövetség, új programjában lehetne-e fontosabb és szebb célja a jelen nehéz gazdasági viszonyok között, mint az intézet szegénysorsu növendékeinek anyagi támogatása? — Amint értesülünk, erre a célra ez évben nagyszabású akcióba kezd. A nov. 25-én tartott választmányi gyűlés nagy lelkesedéssel karolta fel az ügyet és elhatározta, hogy a folyó hó 9-én, vasárnap délután 5 órakor tartandó

közgyűlés elő fogja terjeszteni. — Együttal Kocz Aurélné elnöklété alatt bizottságot küldött ki az előadások és ünnepek megrendezésére. A szövetség február 5-én a jelenlegi növendékek bevonásával az intézet tradícióihoz és a szövetség eddigi munkájához méltó nagy szabású ünnepséget rendez a Bika szálló termeiben. Erről annak idején majd beszámolunk. Ezúttal felkérjük a szövetség tagjait, hogy vasárnap, 9-én délután 5 órakor az intézet tornatermében tartandó közgyűlésre teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

A gyűlés után az intézet internátusi helyiségében szeretetvendégség lesz: legyenek ott mindnyájan, behizonyítván, hogy valóban szívű kőn viselik a segélyre szoruló kis Dóczyisták sorsát.

Szíves küldeményeket (természetbeni és pénz) szombaton és vasárnap a déli órákban átvesz a bizottság. Egy tea 1 pengő. Ugye szeretetvendégség, mint a rendezendő előadások és ünnepek összes bevételére a szegénysorsu növendékek segélyezésére fog szolgálni.

Ma kezdődik a Kongregációs Kongresszus

A debreceni kongregációk rendezésében ma kezdődik meg az a nagyarányú seregszemléje a katolikusoknak, amelyre már hetek óta lázasan készülődnek.

Ma este 7 órakor ünnepélyes Veni Sancte lesz a plébánia-templomban, amikor is dr. Lindenberger János prépost-plébános pontifikál és dr. Domanek Pál békés-szentandrási plébános mond szentbeszédet, aki még abból az időből jóismerőse a debreceni katolikusoknak, amikor még prefektus volt a Therezianumban.

A kongresszusra Debrecenbe érkezik Brém Lőrinc felsőházi tag Gyuláról, Pálffy Béla apátplébános Szentotonyáról, aki a megbetegedett Lányi püspök helyett is végezni fogja a főpapi funkciókat; Enekes János prelátus-kanonok Nyiregyházáról, Székely Gyula püspöki helynök Mérkről, és a környékbéli plébániák valamennyi plébánosa. Bangha páter szombaton délnél érkezik Debrecenbe.

A kongresszus iránti érdeklődés a katolikus hívek egyre szélesebb rétegeit fogja át. — A vasárnap délutáni diszgyűlésen, amelyet tudvalevőleg a Bika nagytermében tartanak, minden talpalatnyi helyet betöltő nagy közönség vesz részt. Nem kevesebb az érdeklődés a szombatesti ünnepi lakoma iránt, amelyen fel fog szólalni Bangha páter is és Pálffy Béla apátplébános.

A diszgyűlésre szóló jegyek Antalffyánál vagy Springernél kaphatók. A páholyjegyek a plébánián. — Az ünnepi lakomára részvételi jegyek 2 P. 50 fillérért kaphatók ugyancsak a plébánián.

NAGY TÉLI KABÁT VÁSÁR

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFI-ÉS
FIURUHA ÁRUHAZÁBAN A

MAGYAR RUHAIPAR-NÁL

BIKA-KÖZVETLEN A
SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Péntek, bérletszünetben: Feltékenység. Dráma. Csak felnőtteknek!

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

Ma, pénteken, Arcbásev világ-hírű drámája:

Feltékenység

Kerül színpadra, elsőrangú szereposztással, Thuróczy avatott rendezésében. A színház eleve figyelmeztet arra, hogy a Feltékenység-et kizárólag felnőttek nézhetik meg. Izgalmas, érdekesítő, idegrázó darab a Feltékenység, mely Biró Lajos kitűnő fordításában annak idején az összes magyar színpadokon hallatlan nagy sikert ért el, mint a Vig-színház állandó repertoár-darabja.

A Feltékenység főszereplői: Vajai W. Magda (Jelena), Feleky Klári (Klavdija), Csapó Mária (Szonia), Thuróczy (Szergej), László Gyula (Szemjonovics), Lázár (herceg), Fábián (Szerjosa diák), Bakoss (orvos), Besse (Ivanov hadnagy), Szigeti Jenő (Ivanovics újságíró). — Jegyek még délelőtt kiváltandók! Oriási érdeklődés!

Holnap, szombaton délután fél 4 órakor, mérsékelt árakkal: Szeretlek! Revüsláger.

Mind a négy szubrett és mind a négy komikus játszik a Szeretlek! holnap délutáni előadásán!

Régi nyár 25-ik jubiláris előadása holnap este fél 8-kor!

Lajthay Lajos, a Jöjj vissza esőkos ifjuság, a Mesék az írógépről és a most 25-ször színpadra kerülő Régi nyár diadalmas komponistája személyesen megjelenik a holnapi jubiláris előadásán.

Kovács Terus, Tihanyi Jutka, Halasiné, Antók, Lázár, Misoga, Tamás, Sugár Mihály ragyogó együttese a Régi nyár 25-ik előadásának kiváló szereplői holnap este fellépnek a jubiláris előadásán.

A Csokonai színház publikuma felejthetetlen ünneplésben részesíti a személyesen megjelenő szerzőket és a szereplőket a holnapi 25-ik előadásán.

Minden eddigi sikert felülmul a Régi nyár! Holnap este díszelőadás! Misoga Laci szenzációs, új, groteszk táncokkall! A közzenéket Lajthay Lajos, a komponista személyesen vezényli!

A Régi nyár néhány megmaradt jegyét még ma méltóztassék kiváltani!

Vasárnap délután fél 4-kor: Tangó királynő. Lehár operett.

Vasárnap este: Nászéjszaka. Hétfőn, szenzációs premier keretében:

Mary Dugan bűnpöre

Izgalmas, mozi-szerű dráma. A Vig-színház slágere!

MOZGÓSZÍNHÁZ MŰSORA:

„Meteorban” szombaton: Csak felnőtteknek! „Nyugat bajnoka” Hoot Gibsonnal a főszerepben és „Az ellenállhatatlan Harry” Normann Kerryvel a főszerepben. Kél sláger egyszerűen. Előadások: 6 és 8 órakor.

Visszaemlékezés a „Régi nyár”-ra

írta: SZILVIUS.

U. Kovács Terus néhány évi távollét után visszatért Debrecenbe. Az idei színházi szezon kezdetén Szolnokon kezdte meg működését, ahol néhány napi tartózkodás után összetalálkozott egyik debreceni ösmérésével, aki a szintársulat új tagjait nézte meg odaát.

— Ugye debreceni? kérdi a művész-nő.

— Igen, feleli az illető és kíváncsian tudakolja, hogy emlékszik-e rá a művész-nő. Kovács Terus boldogan ezt válaszolja:

— Debrecen és a debrecenieket elfelejtetni nem lehet. Szívem minden vágya teljesült azzal, hogy ismét közöttük lehetek majd. Adja át üzenetemet: csókoltatom azt a drága debreceni közönséget és boldogan várom a viszontlátást. Csókoltatom még azt a gyönyörű színházat is, éltem legboldogabb perceinek eme szert hajlékát.

A szolnokiak csak akkor tudták meg hogy ki is az a Kovács Terus, amikor előjött a „Régi nyár” bájos primadonna szerepét. Leírhatatlan az a lelkesedés, amelyben a művésznőnek része volt. Könyörig megható ünneplése estéről-estére csak fokozódott, százával mentek el az emberek jegy nélkül. Állandó táblás ház jelezte az erkölcsös és anyagi sikert.

Amikor a szolnoki szezon véget ért, Kardoss direktor sokat elbeszélgetett a művésznővel s nem egyszer került szóba az is, vajjon, hogy út be majd Debrecenben a „Régi nyár”. Megindultak a próbák Debrecenben. Kovács Terus nagy szeretettel, páratlan lelkesedéssel készült a darab bemutatójára, hisz egész színipályáján alig volt szerep, melyet ennél jobban kedvelt volna. A főpróbán, Kardoss direktor is jelen volt és elragadtatással dicsérte Remete főrendezőnek, mennyivel elevenebb itt Debrecenben a Terus. Ugyázták, mondá, még akarja mutatni a debrecenieknél, hogy ő nemcsak a régi maradt, hanem még jobb, mint valaha volt. — Amikor a főpróba véget ért, a primadonna odamegy direktorához és így szól:

— Drága direktorkám! Vajjon mit hoz ebben az őszben a „Régi nyár”? — Hogy neked fiacskám mit hoz Debrecenben, azzal már is tisztában vagyok, de hogy nekem mit fog hozni, azt én is szeretném tudni!

Es mi történt. Egyik táblás ház a másik után jött! Sorozatos előadások, melyek feltartóztatlanul törtek előre az első jubileum felé. Most a huszonötödik előadás előtt joggal állhat elő Kovács Terus, mordván:

— Drága direktorom! Hogy magának mit hozott a huszonöt előadás, azzal én tisztában vagyok, de hogy nekem mit hoz a jubileum, azt nagyon szeretném tudni.

A „Régi nyár” tizenötödik előadása után a szintársulat tagjai együtt vacsoráztak az Angol királynő étteremben. Szó esett ekkor arról, vajjon hány telt házat bír el még a darab. Sokan azt jósolták, hogy ezután már gyerget az érdeklődés, mire Tamás Benő, a darab „Trafijának” kiváló megszemélyesítője, így nyilatkozott:

— Lefogadom, hogy a tizenötödik

előadás után két táblás ház következik!

Es Tamásnak igaza volt. Szombat és vasárnapra esett a legközelebbi előadás és mindkét napot a színház tömve volt. A pénztár ablakában ott díszelgett a tábla: „A mai előadásra minden jegy elkelt”. A szereplők mind boldog érzésekkel és még fokozottabb ambícióval játszottak. A vasárnap esti előadás egyik felvonás közben Tamás Benő megszólítja Kovács Terust és így szól:

— No mit szólsz az én szímatomhoz?

A művésznő mosolyogva megveregeti a Tamás vállát, majd ezt válaszolja:

— Benőkéim ezt aztán elrefináltad! Gratulálok!

A „Régi nyár”, mint operett revü, egészen újszerű előjátékkal indul. A darab primadonnája megpillantja a földszinti bal proscenium páholyban 18 év előtti hódolóját és ez a meglepetés annyira szívére hat, hogy nyílt színen előjűl. Az ájulási jelenet a művésznő olyan nagyszerűen és hűen játszotta meg, hogy ugyszólván mindenki elhitette rosszullettét. Egyik előadás az ájulási jelenet még a színházi inspekciós orvost is arra készítette, hogy helyéről felpatlanva a színpadra felszállt és a primadonnát első segélyben kívarta részesíteni. Amint az orvos Kovács Terushoz közelít, látja, hogy semmi baja sincs és így szól:

— Éppen injekciót akartam adni a művésznőnek!

— Köszönöm, volt a válasz, már megkaptam... forró taps alakjában, ez pedig az injekciónál is többet ér!

Hidegebbre fordult az idő. A művésznőnek többször hirtelen kellett átöltözködnie és bizony a huzatos színpadon nagyon meghiűt. Nem vette a bajt semmibe. Az egyre fokozódó tünetet lelkesedés elfeledtet minden betegségét, mikor a művésznő a színpadra lép. Egyik este, amidőn ismét zsufoi ház várta a primadonnát, annyira ma kacsá lett a baj, hogy a művésznő teljesen berekedt és az előadást le is mondta. Elképzelhető, milyen izgalom támadt erre. Már a kora délután órákban jelezte a pénztár a táblás házat és nagy drukknak várta a három titkár a színházi orvos telefon híreit. Minden megoldás lehetetlennek bizonyult, amikor a triumvirátus Szigeti Bandi, Szigeti Jenő és Sándor Jenő titkárok nekiűltek és bánatukat versbe öntötték. Csatlakozott hozzájuk Szathmáry Endre karnagy is, aki egy-egy jó rimmel kedveskedett a versfaragóknak. A vers elkészült, melynek bevezető sorai ezek voltak:

— Három titkár sir magában
Elhagyott szűk rodában
Mi lesz ha a Terus rekedt
Régi nyárnak befellegzett —

A vers további része is nagyszerűen sikerűlt. A művésznő lelkébe átültödték a kétségbeesés fájó érzései és elhatározta, hogy enged a kérő szavakra. Amikor ennek híre jött a versfaragók elhatározták, hogy Kovács Terust önfeláldozásáért meg fogják jutalmazni. Egy gyönyörű rózsacsokrot küldtek a Művésznőnek. Kovács Terus nagyon

megörűlt a figyelemnek és örömet fogkozta az a lelkesedés, mely a közönség zúgó tapsaiból feléje áradt. A közönség tömött soraiban senki sem sejtette, milyen veszedelem fenyegette az előadást. Hiába a közönség szeretete, a taps, felér minden orvossággal!

Most elérkeztünk a „Régi nyár” huszonötödik jubiláris előadásához. Kovács Terus a multban mindenkor s a jelenben is egész lelkét öntötte bele egy-egy szerepbe. Ez sikerének egyik titka. A művésznő rem volt azonban sohasem fukar arra, hogy szebbnél-szebb toalettekkel elgítse ki a közönség kényes igényeit, ami ugyancsak teljes egészében sikerűlt is.

Huszonötödkézer nyílik szét a függöny. Előttünk a nagy művésznő. Zord léli idők küszöbén állunk, de az ő szívében most is nyár van... a régi, verőfényes, forró nyár!

Tihanyi Jutka a „Régi nyár” második kedves jelsége. Zsutska szerepét játszotta huszonötödik. Üdesége, fiatalos bája, nagyszerű színpadi alakja, grációz táncai, válogatott izlése az öltözködés terén, olyan erősségei ennek a kis pajkos szubretnek, hogy már első szerepében után befészkelte magát a közönség szívébe. A darabban a kis szubretnek mamája Kovács Terus. — Kevesen tudják azt, hogy színpadon kívül, mennyire szereti Jutkát a Terus. Az anyaszív minden melegével veszi körül s egyetlen vágya ma az, hogy a kegyét élvezze kis Jutkája a közönség osztatlan tetszését nyerje el. Állandóan tanítja, munkára buzdítja és minden remény meg van arra, hogy a pályája kezdetén álló kis szubret mesterének dicsőségére előretörjön az első sorába.

Van a Jutkának egy nagyon kedves kis pajtása, a színház titkárnak. Sándor Jenőnek nyolc éves kislánya, a Zsuzska. Mikor a „Régi nyár” első előadását megnézte, a következő eset történt:

A darab egyik jelenetében Kovács Terus megfenyegeti leányát, a Jutkát, sőt mi több, egy csattanós pofont is leken neki. Jutka erre sirni kezd, mire Sándor Zsuzska a nézőtérrel felkiált:

— Ne tessék bántani a mi Jutkánkat!

Szünet közben aztán felment a Kovács Terus öltözőjébe és letette a panaszt:

— Terus néni — mondá — ne verje meg máskor az én Jutkát, hiszen sohasem volt ő rossz!

— Drága kis angyalom — mondja erre Kovács Terus —, h'sz ez csak tréfa volt!

— Nem szeretem az ilyen tréfákat! — kelt ki a kis Sándor gyerek. Tudom én mi ez! Én is kaptam már tréfából illet!

Kovács Terus erre megcsókolta a pöttömnyi kis Zsutskát és megígérte, hogy többet neki ilyep fájdalmat nem fog okozni.

De akadt ám a Jutkának nem is egy bajszos hódolója is. A „Gyurkovics fűnk” előadása alatt gyűlt lágra az ifju. Az illető levelet is írt és felküldte a művésznő öltözőjébe. A levélben a többek között ez volt:

Imádozt művésznő! Meg kell, hogy ősermjem, de addig is engedje meg, hogy szívem minden érzelmét papírra vessem. Bájos művésznő, ugye remélhetek Öntől választ kapni?

Tihanyi Jutka nem sokáig gondolkozott és nyomban közölte a fiatal emberrel, hogy szív ügyekben nem szokott levelezgetni. Majd így fejezte be sorait:

— Ha pedig Önnek valami mondani valója van, úgy beszéljen... de csak a Mamámmal!

A „Régi nyár” bájos kis fruskája most aztán tovább hódítja a férfi szíveket és mire eljű az új nyár, meg lesz az a boldog férfi is, aki a mi kis Jutkánk szívében egy egész életre helyet kapott.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenté, december hó 6-án, este 7 órakor:

Az időjárási helyzet kialakulásában két tényező játszik jelenleg szerepet. A nyugat-európai maximum, amely jelenleg zárt alakban Közép-Európa felett van és a légnyomást nálunk még mindig emeli és az északi depresszió, amely ugyancsak Közép-Európa felé törekszik. Ennek hatása alatt a légáramlás nyugati irányúvá lett, amely aránylag meleg levegőt szállít. A maximum területén a hidegebb levegő találkozása a minimum szállította melegekkel, állandó felhőzést idéz elő.

A hőmérséklet lényegesen nem változott, maximuma 2.0 C.

Az éjszaka folyamán gyenge fagy valószínű, míg nappal továbbra is borult idő várható. Később esetleg esapadék és időváltozás.

— **Doktorráavatás az egyetemen.** Ma délelőtt 12 órakor a Kollégium dísztermében a közbejövő szombati ünnep miatt tartják meg a doktorráavatást.

— **Protestánsbál Debrecenben.** Mint értesülünk, az idei farsangon országos méretű Protestánsbált rendeznek Debrecenben. A nagyszabású bál megrendezésének előmunkálatai már a jövőhéten megkezdődnek. A rendezőség küldöttsége a jövő hét folyamán felutazik Budapestre és a fénves bál fővédnökéül vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzót és gróf Bethlen István miniszterelnököt kéri fel.

— **Debrecen és környékének új térképe.** A pénzügyminiszterium kiadásában most jelent meg Debrecen és környékének új térképe, melyet a régi, elavult adatokkal idejét múlt térkép helyett vezetett be az Állami Térképészeti hivatal. Az új térkép minden újabb adatot és a mai helyszíni viszonyokat a lehető legpontosabban mutatja. Az 1924. évi helyszíni helyesbítés után készült a térkép és tetszetős kiállításban most került forgalomba és 1.40 pengőért árulják. A térkép felőli nemcsak Debrecen, de az egész környékét és pontos képét adja a helyes helyszíni viszonyoknak.

x **Hj. Zellinger, Kálvin-tér 4. szám.** Izlésesen, olcsón fest cégláblákat.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucaj templomban Vajásev ujhöld hirdető szombatján:** Pénteken este 3 óra 40 perckor. Szombaton reggel 7 óra 15 perckor, délután 3 órakor és este 4 óra 25 perckor. — A Kápolnási ucaj templomban szombaton reggel 7 óra 30 perckor. — Hétköznapiakon mindkét templomban reggel hat óra 45 perckor és este 3 óra 55 perckor Pénteken este Chanuka-mécses gyújt a főkantor, a karral. — Pontos megjelenést.

— **Táncok a díszbáborozáson.** A Mikulás-esti díszbáborozáson a táncot igen kedves jelenet előzte meg. Egy magyar táncoktató mutattak be, igen nagy sikert aratva. A táncot Szepessy Ferenc a kiváló táncos tanította be, amiért a rendezőség köszönetet szavazott neki.

Nyomora miatt megölte csecsemőjét egy leányanya

Bestiális gyermekgyilkosság.

Bestiális gyermekgyilkosságot fedezett fel szerdán a bihertordai csendőrség. Petruer Krisztina 25 éves napszámosnő kegyetlen módon végzett törvénytelen gyermekével. Az eset részletei a következők:

Petruer Krisztina már hosszabb idő óta viszonyt folytatott egy földműveléssel. A viszonynak a nyár folyamán már következményei kezdtek mutatkozni és a múlt napokban a leánynak gyermeke született.

A napszámosnő nagy nyomorban volt és félt, hogy nem tudja majd eltartani gyermekét. Ezért borzalmas tette határozta el magát. A gyermeket közvetlen a születés után egy ládába gyömöszölte és kitétte a hideg levegőre. A gyermek pár óra múlva meghalt; ekkor az anya elment az előjáróság-hoz temetési engedélyt kérni.

A hatóság a temetési engedély kiadása előtt szokás szerint hullaszemlét rendelt el és ennek során a halottkém megállapította, hogy az újszülött erőszakos módon halt el. Petruer Krisztina először tagadta a gyilkosságot, de később megtört s bevallotta tettét. Nagy nyomorával és azzal védekezett, hogy szegyetle törvénytelen gyermeke születését.

A csendőrség jelentést tett az esetről a debreceni ügyészségnek, amely indítványozta a debreceni vizsgálóbírósnak a helyszíni szemle és a boncolás foganatosítását.

Preineszberger Jenő tanácselnök vizsgálóbíró esütőrtökön dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő kíséretében kiutazott Bihartordára a helyszíni szemle és a boncolás eszközésére.

WIMPASSING

*hőcipő a védelem,
eső, hó és sár ellen.*

— **Az OMIKE leánycsoportjának megalakulása.** Az OMIKE leánycsoportja, amint azt az előkészítő bizottság már a meghívók útján tudatta, folyó hó 8-án, szombaton este 6 órakor tartja alakuló közgyűlését, az iz. hítközség dísztermében, (József kir. herceg ucca 26.) E csoport célja, a társadalmi, elsősorban kulturális és jótékonyági megmozdulások iránt eddig kevésbé érdeklődő debreceni leányokat oly egyesületbe tömöríteni, mely — mint az OMIKE, — elsősorban e célok szolgálatában áll. A leánycsoportnak főleg a főiskolai hallgatók munkájával párhuzamosan kell kifejteni tevékenységét s vállalni, valamint ellátni azokat a teendőket, amelyeknek elvégzése sokkal inkább vár a leányokra, mint a fiukra. Az érdeklődés, amely a leánycsoport alakulása iránt megnyilvánul, valószínűvé teszi, hogy az alakuló közgyűlés nagyszámú jelenlevő részvételével fog lefolyni.

— **Operáció.** baksfalvi Baksa Sándor s. l. elkészít megoperálta Verzár dr egyetemi tanár. A műtét jól sikerült.

— **A Katolikus Figyelő** decemberi száma változtatás tartalommal tegnap hagyta el a nyomdát. Az új szám cikket közöl dr Lindenberger János, — Bangha Béla, Hauler Pál, Sümegey József, dr Sípos István, Szoboszlai Bálint és Blaskó Mária tollából. A Kath Figyelő Kovács Sándor szerkesztésében havonta egyszer jelenik meg. Előfizetése félévre 3 pengő 50 fillér. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Debrecen Szent Anna ucca 21. szám.

— **A debreceni Piarista Diákszövetség összejövetele.** A debreceni Piarista Diákszövetség ezúton értesíti a Szövetség tagjait és mindazokat, akik a piarista diákok voltak, hogy folyó hó 7-én, pénteken este 9 órakor az Angol Királynő zöld termében, baráti összejövetelt tart, amelyen hölgyek is részt vesznek. Erre az összejövetelre a volt diákokat szeretettel meghívja a szövetség elnöksége.

— **Megjelent.** Szalacsy Rácz Imre új könyve ma hagyta el a sajtót, igen díszes szép kiállításban, lapunk vállalta jelentette meg. A hat iv terjedelmű kicsi formatumu könyvet lapunk kiadóhivatalában és szerkesztőségében egy pengőért megszerezheti a könyvszerető közönség. Minden nap este hat órától szerkesztőségünkben a szerző aláírásával szerezhetik meg a könyvet. Tekintettel a könyv korlátolt példányszámára, igyekezzék biztosítani magának. Könyvkereskedés útján csak Springer könyvkereskedésben szerezhető meg, példányonként 1.20 fillérért, a Piac uccán.

— **A debreceni vas- és fémmunkások férfi és vegyeskaru dalárdája.** 1928. december hó 8-án, este 8 órai kezdettel a Munkás-Otthon dísztermében családias jellegű tea-estélyt rendez, melyre ezúton hívja meg az érdeklődőket a vezetőség. A dalárda számokon kívül a Munkás-Otthon kitűnő jazz-band zenekara szórakoztatja a közönséget, mely garancia arra hogy az egybegyűltek egy kellemes estét fognak eltölteni. Egy tea ára 80 fillér.

— **A Közhasznú Munkáskert Egylet** tudatja a bérlő közönséggel, hogy az Árpád, Attila, Petőfi, Károly, Ferenc. Szántó Győző telepek befizetési meg tartanak a József, Augustia telepek befizetési befejezést nyertek.

Elnökség

x **Liener műterme Csapó ucca 1. Telefon 17-22. Este és boros időben felvételek művilágításnál!**

— **Aki 170 darab ezerpengőst veszett el.** Néhány nappal ezelőtt Székeshérvárott egy ismert nevű mágna az uccán, mielőtt az autójába ült volna, kiejtette zsebéből pénztárcáját, amelyben nem kevesebb mint 170 darab ezerpengős volt. A pénzt egy férfi megtalálta, átadta a rendőrségnek. A jutalomról a megtalálónak annyit mondott a mágna, hogy jó pár évig nem lesz gondja a megélhetése miatt.

A tiszadadai birtokbérlet ügyéhez

Közlés céljából kaptuk a következő sorokat:

1926 szeptember 17-én 2152—1926. szám alatt kelt egyházkerületi elnökségi irattal, amelyet gróf De-genfeld József és dr Baltazár De-zsó irtak alá, felkérte dr Erdős József ügyvéd, hogy a Kollégium tulajdonát képező egyik tiszadadai ingatlan haszonbérleti ügyében, amelynek U. Szabó Endre a haszonbérletje, a szükségesnek mutatkozó teendőket lássa el, mert Márk Endre kollégiumi és egyházkerületi ügyész arra való hivatkozással, hogy U. Szabó Endréhez közeli rokonai viszony fűzi és így magát ez ügyben érdekeltnek érzi, kérte, hogy e vonatkozásban tiszte alól mentessék fel.

Dr Erdős József ügyvéd levélben közölte Püspök urral, hogy készsággal áll rendelkezésre, azonban többet hozzá ebben az ügyben nem fordult senki sem.

— **Mikulás-est a Szepessy tánciskolában.** Igen kedves és hangulatos Mikulás-estét rendezett csütörtökön este Szepessy Ferenc, az ismert kiváló táncos tanár, tanítványainak. Az estélyt egy spanyol szülő vezette be, amelyet Dalmy Gabika lejtett igen ügyesen. Ezután egy hollandi táncoktató következett, amelyet Hora Bandi és Faulveter Ica eredeti jelmezekben táncoltak, tomboló sikert aratva. Végül négy pár apactáncot járt, amelyet szünni nem akaró taps követett. A műsor után megkezdődött az általános tánc, amely a legjobb hangulatban hajnalig tartott. A műsor egyes összeállításai és a táncok betanítása Szepessy táncos tanár érdeme.

x **„Herkules” természetes keserűvíz.** pár óra alatt az elrontott gyomrot, teljesen rendbehozza. Kopható mindenütt.

— **Eljegyzés.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzést jelentették be: Kiss Antal—Pocsi Terézia.

— **Debreceni fejek.** Érdekes hézagpótló munka van készülöben Debrecenben. Egy díszes kivitelű albumban lesznek megörökítve „Debreceni Fejek” cím alatt a közéleti faktorok. E mű létjogosultságát, komoly voltát igazolják „Bácskai Fejek”, bisztrai Balku Gyula főispán előszavával, „Pécsi Fejek” dr Faluhelyi Ferenc egyetemi tanár előszavával, „Szolnoki Fejek” Tóth Tamás dr polgármester előszavával és „Jász-Nagy-Kunsági Fejek” roszdányi Almássy Sándor dr főispán előszavával, már megjelent „Magyar Társadalmi Lexikonok” Reméljük, hogy minden kultúrember érzi e mű szükséges voltát a jövő fejlődés érdekét szolgáló súlyt, s e mű összeállításában, az amugy is sok nehézséggel küzdő szerkesztőséget erkölcsileg támogatni fogják. A díszalbumot Ferenczy György közreműködésével Zsadányi Oszkár és Héger László lapírók szerkesztik.

Küzdelen a gyermek- betegségek ellen

Dr lovag Schmidt Félix előadása
a Munkás-Otthonban.

Annak az akciónak során, amelyet dr Pauchly Géza, a Társadalombiztosító Intézet kitűnő főorvosa indított meg a munkásság felvilágosítása érdekében és az intézet orvosi kara sorozatos előadásokat tart, az aktuális egészségügyi kérdésekről, legutóbb dr lovag Schmidt Félix, a Társadalombiztosító Intézet h.-főorvosa tartott előadást a Munkás-Otthonban. Dr lovag Schmidt Félix előadásában a gyermekbetegségekkel foglalkozott és érdekes, amellyel könnyed stílusú előadásában a gyermekkorban sűrűn előforduló betegségeket ismertette és azok megelőzésére mutatott rá. Vázolta a vörheny, kanyaró, bárányhimlő, hólyagoshimlő és difteria tüneteit és vetített képekkel kísérte előadását, hogy a szülők így könnyebben felismerhessék a bajt és késedelem nélkül fordulhassanak orvoshoz.

Dr lovag Schmidt Félix előadását nagy tetszéssel fogadta a nagyszámú hallgatóság.

— A debreceni bádigosok és vízvezeték szerelők december hó 9-én, este 8 órai kezdettel, kedélyes társasestét tartanak a Belvárosi Étterem külön helyiségében, hangulatos műsor és zene mellett. Belépődíj nincs.

— Keckeméttől Debrecenig bújdosott egy testvérgyilkos. Alig egy hónapja annak, hogy borzalmas testvérgyilkosság történt Keckemét mellett Házimúltság volt Füredi Pál gazdálkodó tanváján. Ott múltatott a három Görög testvér is. Éjfél után behorogott fűvel ballagtak hazafelé. A fivérek összekaptak és a 24 éves János biciklét rántva, szívenszúrta József bátyját. A gyilkosság után elbujdosott Görög János. Eljutott Debrecenig, de itt már elfogvott az utolsó fillérje is. — Visszafordult és Karcag határában átadta magát egy csendőrfőnöknek. A vizsgálóbíró beismerő vallomása után letartóztatta.

Kifosztották a Tátrában tartózkodó dr. Molnár Elek egyetemi magántanár lakását

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a vakmerő betörők kézrekerítése érdekében.

Vakmerő betörés történt a közel múltban a Király-utcában. Itt lakik a 4. szám alatt dr Molnár Elek egyetemi magántanár, aki Baltazár püspök veje. Dr Molnár alig két hete, hogy elutazott a Tátrába gyógykezelés céljából, és felesége erre az időre szüleihez költözött. A lakást lezárták, és Molnárné urnő csak néha járt haza szétnézni lakásában.

Tegnap ismét hazament, amikor megdöbbenve tapasztalta, — hogy

a lezárt lakásban betörők jártak, kik nagymennyiségű ezüst neműt loptak el.

A betörők alkulesokkal felszerelve nyitották ki az ajtót, és a lakásból összezsugorolva az értékeket, eltávoztak.

Dr Molnárné azonnal jelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást, és széleskörű vizsgálat indult a vakmerő betörők kézrekerítése érdekében. — A kár igen jelentékeny.

— Amerikában is szavalják már a debreceni irredenta verset. Alig másfél hónap előtt adta ki külön lenyomatban a „Szlovák Menekültek Egyesülete”-nek debreceni titkársága Turchányi Lajosnak „Komárom várában” című irredenta költeményét és a vers azóta eljutott Amerikába is, ahol nagy tetszéssel fogadták, sőt már szavalják is, amint írják Clevelandból. Az irredenta vers azóta már második kiadást ért Debrecenben, ahol különösen a tanuló ifjuság körében terjedt el és már az iskolákban is szavalják. Az irredenta költemény sikerét fokozta az a körülmény is, hogy a cseh megszállás alatt álló Nyitrán a szerző szüleinek sremlekét „ismeretlen tettesek” a vers megjelenése után elpusztították. Erdős Imre piarista tanár sremlékével együtt, aki 1849-ben Branyiszkonán, vasfeszülettel a kezében vezette rohamra a hős tót honvédek, az osztrákoknak javarészt cseh ezredből állott serege ellen. A felvidéki menekültek támogatására alakult Egyesület debreceni titkársága (Szappanos ucca 16.) ma küldött az irredenta versből két nagy csomagot ki Amerikába: Krichó Antal ref. lelkesnek Alliance és Birinyi K. Lajos ügyvédnek Clevelandba. Az egyesület titkársága közli a vidéki, hazafias tanító testületek tagjaival, hogy az esetre, ha legalább 25 példányt rendelnek a vers

ből, öt pengő előzetes beküldése esetén a portóköltséget az egyesület viseli.

X Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyáit *Benyóts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám. Tisza-palota.

X Karácsonyfadiszkek, képes mesék-könyvek, szentképek, művészi és olcsó olajfestmények, regény ujdonságok naponta érkeznek, Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— Óvás mindenkinek. Oly téves véleménnyel voltak ezelőtt a meghülés fontosságáról, hogy a legtöbb ember az egészet csak ártatlan dolognak tekintette. Csak ezáltal bírtak influenza és spanyolnátha járványok oly rettenetes pusztításokat végbe vinni. Szerencsére ez alaposan megváltozott! Hála az orvosok és hivatalok önfeláldozó munkájának, ma már mindenki tudja, hogy semmilyen hűlést, bármily ártatlan látszata is volna, nem szabad figyelmen kívül hagyni. Az e célra legelső sorban felhasznált szer „Aspirin”. Néhány tableta már elegendő, hogy a meghűlést megszüntessük és komolyabb bajokat megelőljünk; ezért is világhírűek. Aspirin-tabletták minden gyógyszerárban eredeti „Bayer” csomagolásban, zöld szalaggal vehetők.

— Az érvényesülés tilka a nőnél nemcsak a szépségben, hanem a esinos alakban rejlik, amely könyven érhető el az „Elisée” füzőtem (Piac ucca 73.) különleges szábaival.

X Karácsonyfadiszkek „Thüringiai” karácsonyfadiszgyár közvetlen behozatala, eladás viszonteladók részére is. Képes könyvek 40 fillértől, mesés könyvek képekkel, kötve aranynyomással egy pengő. Springer papír, foto-szaküzletében.

— A Debreceni Hétfői Ujságot Ön sem nélkülözheti.

X Igazi művelőzet a Liener fényképész kirakatainak megtekintése, Csapó ucca 1. szám alatt.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Cs. Elek József földmives, 1. Juliánna. Borkóteles S. ig. tanító, 1. Gabriella. Szabó János gépész, leány Pirokska. — Király Imre péksegéd, fiu László.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Both Katalin ref. 4 hónapos, — Bánk 84. szám. — Harstein Tivadar izr. 1 hónapos, Hunyadi ucca 18. sz.

— Házasságkötések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Balogh József—Szolnoki Julia. Faragó Béla—Erős Magda.

*****

Megjelent

„A Takarékos Főzés”

második kiadásban.

Írta: **Barótné Stegmüller Mária**

Ismerteti az izletes magyaros ételek készítését és a főzőláda gyakorlati használatát, mely külföldön régen elterjedt és bevált. Nélkülözhetetlen segítőtársa a háziasszonyoknak. Karácsonyi ajándéknak alkalmas. — Ára esinos vászonkötésben 5 pengő. — Kapható: ANTALEFY KÖNYVKERESKEDESÉBEN

Szent Anna ucca 13. szám alatt.

Késik a tél

Ezért: **1000** darabból álló női és leányka **téli kabátot** példátlan olcsó árban eladunk!

Női posztó télikabát

P. 30-tól

Női angol kasha kabát

szőrmegallér és közelővel

P. 70-től

Női posztó télikabát szürme a'lérral

P. 35-től

Finom divat posztó kabát

„

P. 75-től

„ „ „ galléres kéze.óvel

P. 40-től

Leányka kabátok

6 évestől számonként két pengő emelkedés

P. 15-től

Króh Vilmos, Debrecen

Dégenfeld-tér 10. szám.

Móricz Pálhoz

Eszményektől fázó anyagi világban,
Szűk látókörűek tespedő korában,
Ki vagy Te, ki fényes nappal lámpást gyújtasz,
Mellyel embert keressz, annak bizonylatat?

Mikor igaz embert így indulsz keresni,
Mint új Diogenest, megcsodál mindenki:

Minek nappal lámpás? Pedig bevilágít
Lelkek rejtekébe, hol külszín nem ámit!

Bányáslámpává is válik az kezeden,
Hogyha előveszed bányász-szerpedben,
S lehatolsz magyar múlt ősi rétegeibe,
Dolgozik csakányod, nemes érchez érve.

Mély vizembe szállsz le, mint vakmerő buvár,
Oly gyöngyöt felhozni, milyent csak Te tudtál,
Melynek gyöngykagylója a honfiszervenvedés,
Amely létrehozta az igaz-gyöngy termést.

Reflektorra nő meg majd a varázslámpád,
Melynek fénykévéi mind besugározzák
Feledés sötétje-bortította multat,
S nagy jellemek s tettek így élnek táruznak.

Inhettett s avatott tolladnak hatalmát
Ugy tekintem, mint a Honszeretet Nappját:
Addig melegíti hűlt szívek puszta-ját,
Mig izzón tükrözi multak déli-bábját.

Hazaszeretetének izzó levegője
Sugártörésével tünder-képet öltve,
Régi dicsőséget rajzol horizonra,
Képeidet tükrében rezdülve, ragyogva.

Tünékeny képeket rögzíteni igyekszel,
Elhomályosodva, hogy ne szálljanak el:
Tollad beleszóvi a magyar szívekbe
A mult tündöklését, jelenbe li-mezve.

Magyar mult mezején elmerengve járva,
Rábukkantál Hadur elrejtett kardjára,
Amint földből nő ki s láng csap ki belőle, —
Az nyulhat hozzá, ki arra van je-lölve.

Te, mint Hadur méltó, jósoló táltosa,
Találsz új Attilát, ki oldalán hordja
A Hadisten kardját, ki méltó lesz rája,
Ki által szabad lesz magyarok hazája!

Dr. Örvényi Béla.

— Hirdetmény. Értessük a t. utazóközönségünket, hogy a fűzet-jegyünket, amelyek eddig csak a villamos főkalauzainknál voltak kaphatók, folyó évi december hó 1-től kezdve a Magyar királyi Államvasutak városi menetjegy-irodájára, (Ferenc József út 56. szám) is árusítani fogja. Debreceni Helyi Vasut üzemeltető-géga.

Kölcsönzők fél, vagy egész napra higiénikusan üszta

Terüsten átköfönyt adó „CIRINE” ár 210000 Képesítő: Soltész L. püspöki palota, II. kapu 20. Telefonszám 12-59

Miért van tejszűkség Debreczenben

Szervezni kell a tejtermelést és a tejértékesítést. —

Debreczenben minden évben bekövetkezik a tejszűkség: a téli hónapokban a termelők nem tudják ellátni a fogyasztó közönséget elég tejjel. A magas tejárak, amelyek ilyenkor 35-40 fillérre, sőt még magasabbra is felszöknek, sok háztartást kikapcsolnak a tej élvezetéből ugyan, de ennek dacára a tejszűkség mindig jelen van. Ezzel szemben azonban azt tapasztalhatjuk, hogy Debreczen környékén vannak oly helyek, ahol a tej, különösen nyáron, oly bőségesen van, hogy azt a termelő nem tudja jobban értékesíteni, mint hogy sertésével feleteti. Ez az utóbbi értékesítési mód igen primitív, de a jelenlegi állapotok mellett talán ez a legjövődmezőbb. A tejtermelés szervezetelessége hozza azt magával, hogy joggal felvethetjük azt a kérdést, vajjon a tejértékesítés piacon elárúsítva, vagy üzletbe hordva jövődmezőbb-e? Ha vesszük, hogy egy tehénnek telén legalább 8-10 liter tejet kell adnia, hogy az eltartás költségeit fedezze a tejhasznából, nyáron a legeltetés rendszere mellett ez a mennyiség 6-8 literre is csökkenhet; arra az eredményre jutunk, hogy a tejtermelés nem igen rentábilis.

Ugyanis a város környékén a szokásban levő takarmányozás módszerével alig akad olyan tejelő állat, amely 10 literen felül ad tejet. Ha esetleg mégis akad olyan tehén, amely mennyiségileg számbajöhető tejet ad is, a tejbiszállítás költsége olyan nagyok, hogy az így elő álló többletet teljesen fel-emésztenék. A kutatóknak mindenesetre az a benyomása a tejtermelés és tejértékesítésnél, hogy az nem közgazdasági számításból történik, hanem a legnagyobb szükségből. A termelő pedig mindenképpen ráfizet a termelésre. Erő talán tudatosan teszi, de ténnyel, mert szüksége van a pénzre. Az állapotok, a szervezetelesség hiányából ugyszólván kiuszorázzák a termelőket.

Debreczen és környéke a tejértékesítésre egy télen, mint nyáron kitűnő piac lenne. A tejet, tejfelt, túró, a magyar konyha nagy mértékben szokta használni.

A néhány év előtt megkezdődött tejpropaganda tehát a vidéken semmi újat nem teremtett, de propaganda itt nem is szükséges, hanem olcsó tej és olcsó tejtermék, elegendő mennyiségben.

Ezt el is lehetne érni komoly tanul-

— A magyar zene védelme. A kultuszminiszter elhatározta, hogy a magyar zenét az egyre jobban terjedő zenei idegenszerűségekkel szemben védelmébe veszi. Összegyűjtötte kiváló művészek, valamint művészi zenekarok előadásában gramofonlemezre véteti a legszöbb magyar zenedarabokat, elsősorban a népdalokat, hogy azután az iskoláknak, az iskolán kívüli népművelésnek s a nagyközönségnek is rendelkezésre bocsáthassa azokat. A szóban levő zenei termékek gyűjtését szakértőkből alakított bizottság végezte, amely e munkálattal már el is készült. A bizottság tagjai voltak Kodály Zoltán, Lajtha László, Molnár Imre, Sztankó Béla és Nevelős Gyula. A daraboknak gramofonra való felvétele is megkezdődött.

porzivó és barkettfénysító gépeket

mányozás és szervezés útján s ez a tejtermelés nem is lenne rossz üzlet. — számos embernek adna kenyeret és az Isten adta természetből a magyar közgazdaság új jövődmező foglalkozást teremtene.

Mi, nem akarunk itt csak kritikát gyakorolni, hanem mindjárt rámutatunk egy praktikus megoldásra. Figyelembe vesszük legelőször is, hogy a tejtermelés a jelenlegi kevés tejet adó állománnyal nem jövődmező, továbbá, hogy a szállítási költségek és a szakértelem hiányából származó hibák miatt a tejtermelés igen nehézkes. Ezért szükségesnek tartanók a legalkalmasabb tejelő fajnak a kitermelését, a szállítási költségek leszállítását és az állomány kezelését szakértelemmel rendelkező alkalmazottakkal végeztetni.

Ebből a célból a város határainak különböző részén nagy istálló voltának szükségessé, amelyek 400-500 teheret is befogadnának, a tehénket itt könnyű lenne szakszerűen kezelni hozzáférő emberekkel, állatorvosi felügyelet mellett. Alkalmazni lehetne minden modern berendezést, amely a tejtermeléshez szükséges. A tehéneknek mindenesetre meg lehetne adni a legkiválóbb kezelést és a kitermelést a legjobban előmozdítani.

A tehének takarmányozása ugy történe, hogy a vállalat szerződésbe lépne takarmánytermelővel, akiknek alkalmas magvat bocsátana rendelkezésükre, utasítással és felügyelettel látná el a termelés tekintetében. Ezen módszerrel az istálló-vállalatnak biztosítva lenne az alkalmas és elegendő takarmánymennyiség, a termelőknél pedig biztos jövődmező volna a kezükben.

Ha elegendő ily istálló-vállalat volna a városban és a vidéken kifejlődve, egyik oldalon a takarmány termelés, mint új gazdaság' ág, a másik oldalon az intenzív tejtermelés, ily nagy územek mellett a szállítási költségek csekélységet tennének ki, a tej feldolgozása olcsóbb és intenzívebb lenne.

A fent leírt istálló-vállalatnak a formája a helyi körülményeknek megfelelően legalkalmasabb lenne a szövetségi forma, amelyben egy a termelő, mint a fogyasztó helyet foglalna. Ez a tejjgazdasági rendszer, szakszerű vezetés mellett, nemcsak arra volna alkalmas, hogy a tejszűkséget örökre eltörölje, hanem arra is, hogy a vidéknek közgazdaság' értékeit teremtsen.

— Villamosvasut és tehervonat karambolja. A párisi lapok jelentése szerint ma délelőtt Bajonne-Biarritz közötti vasutvonalon egy villamosvasut és egy tehervonat összeütközött. A válló-ör a szerencsétlenség láttára idejekorán elmenekült, de sikerült előkeríteni, letartóztatták. Az összeütközésnek 11 sebesültje van.

— Robbanó csomag egy nyomdai-gazdátónak. Lembergől jelentik: A Slovo Polskie szerkesztőségében ma délben egy órákor küldönc jelent meg csomagot adott át Krzyzinszky nyomdai-gazdátónak s azután eltávozott. Mikor az igazgató kibontotta a csomagot, az felrobbant és a helyiségben felhalmozott papíros tüzet fogott, az igazgató súlyos égési sebeket szenvedett.

Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség már nagyon is kétségbeejtő esetekben megszűntek azáltal, hogy a beteg naponkint reggel éhgyomorral megivott egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Orvostanárook dicsérik azon értékes szolgálatokat, melyeket a Ferenc József víz járványok idején is, mint biztos és enyhe has-hajtó teljesít. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben.

Ujabb tisztelgő küldöttségek Vásáry po gármesternél

Csütörtökön folytatódott a küldöttségjárás a városházán. Egymást érték a küldöttségek, hogy tisztelgő látogatást tegyenek az új polgármesternél, dr. Vásáry István nál.

A debreceni Máv. műhelyfőnökség deputációját Máthé József műhelyfőnök vezette. A ref. tanítók küldöttsége szintén csütörtökön tisztelgett. A törvényhatósági testnevelési bizottság nevében Ady Lajos tankerületi főigazgató üdvözölte Vásáryt. A róm. kath. egyház tanács küldöttségét dr. Lindenberger János apostoli kormányzó helynök vezette a polgármester elé. A küldöttség tagja dr. Láng Nándor egyetemi tanár, dr. Mellau Márton pápai kamarás, Than Gyula fő szerkesztő és Balás Károly üzletvezet őváltak.

Az üdvözlésre dr. Vásáry István polgármester hosszabb beszédben válaszolt s hangsúlyozta, hogy a kath. egyház érdekeit mindig szíven fogja viselni.

Kovácsy Kálmán erdőtanácsos szintén most tisztelgett a polgármesternél. A debreceni okleveles kertészek képviselőiben nagyob küldöttség üdvözölte a polgármestert. A küldöttség szónoka Paczelt János volt. — A gör. kath. egyház küldöttségét Papp Gyula szentszéki tanácsos vezette. Dr. Verzár Frigyes egyetemi tanárt fél 1 órákor fogadta a polgármester.

— Ahol két hetenként 10 ezer útas utazik jegy nélkül. Az Intrasigeant jelenti, hogy a páris-vidéki helyiérdekű vonatokon nagyméretű és rendszeres jegyviszállásokra jöttek rá. A legutóbbi vizsgálat során kiderült, hogy átlag két hetenként több mint 10 ezer útas utazik jegy nélkül, aminek oka az ellenőrzés hiányossága, másrészt a vonatok túlszűfolttsága.

— Megnyílt a baromfikiallítás. Budapestrol jelentik: A tenyészállatvásár telepen ünnepies keretek között megnyílt a nemzetközi baromfikiallítás, amelyet Mayer Károly földművelésügyi államtitkár nyitott meg. Jandárek Vince gazdasági főtanácsos és gróf Teleki rámutatott arra, hogy a magyar baromfitenyésztésnek milyen fontos szerepe jutott külkereskedelmi mérlegünkben. Az elmúlt esztendőben 87.5 millió pengő értékű baromfit és baromfiterméket exportáltunk. A megjelentek éljenzéssel fogadták az államtitkár szavait, majd a rendezőbizottság kalauzolásával a vendégek és az elnök megtekintették a kiállítást.

Sodrony ágybetéte
legjobb minőséget készít
Neumann Páterfia ucca 17.

Kedvem szerint

Minden a kedvem szerint van,
Ugy ahogy vártam
Az elmúlt idők viharában.
A letűnt idők bús álmában.

Vagyok: a beteljesült Valóság.
Kiben kiömlött a Szépség
És tova repült minden Kétség.
Amiről ezt, vagy azt beszéltek.

Leszek a vágyak élő mása,
Kiben kinecsé lett a bús Élet
És minden, minden újra élelt.
Még az is, amit nem reméltek.

Ma élek: igaz kedvem szerint
A történet örök csodáknak,
Miket eddig még soh'se láttak,
De titkon mindig csak így vártak.

Szalacsy R. Imre.

Gyászrovat

Mogyoróssy Miklósné meghalt. — Mélyseges fájdalomtól lesújtottan, de Isten akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felejthetetlen jó feleségem, édes jó anyánk, anyósom, nagymamánk, testvérünk, sógor-nőnk és kedves rokonunk: Mogyoróssy Miklósné szül. Bak Juliánna, áldásos és övének szentelt élete 65. boldog házasságának 45. évében, hosszas gyengélkedés után, az Urban csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részeit 1928 december 7-én, délután fél 3 órakor fogjuk a Varga utca 13. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai templomban tartandó ima után, a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Végítészességétélre rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1928 december 6. Aldás emlékére és béke poraira! Bánatos férje: Mogyoróssy Miklós. Gyermekai: Juliska öz. Lévy Lajosné; Kata öz. Balogh Agostonné; Ferenc, neje Kovács Veronka. Veje: Szabó György. Unokái: Szabó Imre, Feri, Laci, Kata, Miklós és Ilonka; Lévy Ilona, Lily és Magda; Mogyoróssy Sanyika, Katica és Ferike. Testvérei: Bak Zsuzsanna férjével Katona Péterrel és gyermekeivel; Bak József gyermekeivel; Bak Esztike öz. Kemecey Ferencné gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokon nevében is. Koszorúk mellőzését kérjük. — A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési váll. rendezi.

Szepessy Gizella, folyó hó 5-én, délután 5 órakor, három havi súlyos szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 3 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnája ből, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után, az ottani sarkertben. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Kiss Zsigmondné Sejebi Zsuzsanna, élt 48 évet. Temetése folyó hó 7. napján délelőtt 10 órakor lesz, a Péterfia utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Nagy Miklós, élt 14 hónapot. Temetése folyó hó 7-én délelőtt 11 órakor lesz az egyetemi klinikák telepéről, a gör. kath. egyház szertartása szerint, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Szekeres Magdoska, élt 5 hetet. — Temetése folyó hó 7-én d. u. 2 órakor lesz, a Katz-telep, Cserei utca 11. szám alól, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

A Záhony felé haladó vonat száz lépésre maga előtt tolta Halászy plébános kocsiját

A kocsi meg akart állni, de az esperes siettetette az indulást.

Halászy Cézár esperes plébános megrendítő szerencsétlensége ügyében a következő újabb részleteket jelentik: A szerencsétlenség 11 óra 20 és 30 perc között történt. A Kisvárdáról Záhony felé haladó vonat száz lépésre maga előtt tolta a plébánost, akit aztán derékon kettévágtak. A plébános kocsija megszórt, eddig nem hallgathatták ki. Kleba Mihályné vallomása szerint, amikor a kocsi a sorompónélküli átjáróhoz érkezett, nem akart áthajtani a síneken, mert hallotta a

közeledő személyvonat zakatolását. Halászy Cézár azonban sürgette az áthajtást. A kocsi már-már át is jutott, de a vonat a hátsó részbe vágott bele. Így történt, hogy a kocsi is, a mellette ülő Kleba Mihályné is megmenekültek, de Halászy Cézár derékba kapta a vonatot és mintegy száz lépésre tolta maga előtt.

A kir. ügyészség a holttest felboncolását indítványozta. A vizsgálóbíró a helyszínére utazott.

A magyarok vért ittak, nyershust ettek, kivágták ellenségeik szívét és jóízűen megették

Mire tanítják a magyar gyermekeket a bukaresti iskolákban.

Bukarestből írják: — Nincsenek hivatalos adataink arról, hogy hány magyar él Bukarestben, de az kétségtelen, hogy a magyar iskolaköteles gyermekek száma közel négy-ötezerre rug. Ennek dacára Bukarestben egyetlen magyar iskola sincs és a magyar iskolaköteles gyermekek román iskolába kénytelenek járni. Tíz esztendővel ezelőtt zárták be a magyar iskolákat és azóta egy egész generáció nevelkedett fel magyar iskola nélkül. Ezek a magyar gyermekek már nagyon hibásan beszélnek a magyar nyelvet és nagyon sokan vannak közöttük, akik teljesen elfelejtették magyarul.

És hogy mit tanítanak ezeknek a gyerekeknek, arra csak egy példát hozunk fel.

Kezünkbe került a bukaresti elemi iskolákban használatos olvasókönyv. A könyvet Chereiu bukaresti iskolai inspektor, Dinescu bukaresti revizor és két bukaresti elemiiskolai igazgató szerkesztette, a román közoktatásügyi minisztérium 402-es számú rendeletével

aprobálta.

Ez elemi iskolai könyv 203-ik oldalán a magyarokról van szó és a többek között a következő jellemzést írja a könyv négy szerzője a magyarokról:

„A magyarok vért ittak, nyershust ettek, kivágták ellenségeik szívét és jóízűen megették...”

A román iskolapolitika egész borzalma benne van ebben a bornírt mondatban. Nemesak az ártatlan román gyermekek lelkét mérgezték meg, hanem a román iskolákba kényszerített magyar gyermekekkel is megutáltatják saját fajtájukat. A román környezetbe került magyar gyermek az elemiiskolás könyvből azt tanulta a saját fájáról, hogy vérengző barbár volt az ősei, akik kivágták ellenségeik szívét, jóízűen esz meg és utána embervért ittak. Ilyen perverz bestialitás csak egy olyan miniszter ideje alatt kerülhetett bele egy elemiiskolás könyvbe, aki mint tudjuk, megoperálta Bratianu Jonelt, — fízi hozzá egyik erdélyi lap.

— Verses levél „A magyar honvéd-könyv szerzőjéhez. A régi Debrecennek egy Budapestre elszármazott derék fiatal fijáról, annak Móricz Pálhoz, a Magyar Királyi Honvéd-könyv szerzőjéhez intézett verses leveléről emlékezünk meg itt. Örvényi Béla dr. gyógyszerészmester a budapesti Országgyűlési tudományok és műveltségügyi bizottság tagja, a volt legenda 48-as honvédkapitány, a kollegiumi első torna-professzor, Örvényi Vilmos unokája, hazafias, szép magyar költeményt, verses levelet írt M. Pálhoz, a Magyar Királyi Honvéd-könyv szerzőjéhez felhívásában „Attila kardjakként” a nemzeti alkotó lélekből ki-pattant páratlan hadi intézménynek jelölte meg a honvédséget. Eppen ez a megjelölés indította verses levele megírására doktor Örvényit. Annaira magyaros, annyira hazafias írás ez, hogy a költői verses levelet Móricz Pál hozzájárulása folytán a „Debrecen” mai számában szeretettel közöljük és olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— Érettségi vizsgálatok a Piarista gimnáziumban. A decemberi érettségi vizsgálatok a piarista gimnáziumban folyó hó 12-én kezdődnek. Tizedikén, tizenegyedikén és tizenkettedikén írásbeli, tizenharmadikán és tizenötödikén az érettségi szóbeli és javító vizsgálatok lesznek. Igazgató.

— A református főgimnáziumban színre kerül Jókai: A bolondok grófja című bohózat. Többször hírt adtunk már arról a műkedvelő előadásról amelyet először e hó 8-án rendez a debreceni főgimnázium Arany János Önképzőkör, az intézet tornatermében. Az előadást megismétlik, még pedig ugyanazzal a műsorral, vasárnap is. Mindkét napon délután 5 órakor kezdődik. Helyárak a következők: I. rendű ülőhely 1 pengő, II. rendű 80 fillér, állóhely 40 fillér. Az előadáson — amint már megírtuk, — Jókai Mór A bolondok grófja című darabja kerül bemutatásra, azonkívül az ének és zenekar is szerepel a műsoron, nagy részt az intézet neves művésztanárának, Szigethy Gyulának a szerzeményeivel.

— Agyonlőtte a saját puskája. Füstölő Molnár Ferenc szentesi gazda, kocsin igyekezett hazafelé, s mivel arra számított, hogy útközben a puskavégre kaphat egy-egy nyulat, ezért vadászfegyverét megtöltötte, felhúzza dugta a kocsin levő zsákok közé. Egyszerre megpillantott egy nyulat és a fegyverhez kapott. A felhúzott ravasz azonban beleakadt az egyik zsákba, a fegyver elsült és a lövedék halálra sebezte Füstölő Molnár Ferencet. Holttestére az országúton találtak rá a járőrök.

Csak egy mosolyt

Egyszerű megoldás.

Feleség: El kellene hivatni a zongora-hangolót, mert a zongoránk már nagyon le van hangolva.
Férj: Annyi baj legyen! — legfeljebb csupa szomorú dalokat fogunk rajta játszani.

Az utolsó vendég.

Főnök ur: Dobja ki azt az urat, aki a sarokban alszik!
Főpincér: Nem lehet, remek vendég. Valahányszor felkeltem, mindig újra fizeti a számlát.

Meglepetés.

— Képzeld, a feleségem ma egy névtelen levelet kapott!...
— Kitől!

Az ébresztő óra.

Szobaleány: Nagys. Asszonyom! Nem lesz kifogása, ha erről az órától a csengőt leszerellem?

Urnő: De hiszen az az ébresztőóra csengője!

Szobaleány: En tudom, Nagyságos Asszony, de az éjjel olyan szépet álmotam és ez a vacak hajnalba felébredtet az álmomból.

x Művészi gyermekfényképek Szipál és Abraham udvari fényképész műtermében, Piac uca 44.

— Kis naptár a jövő évről. Az új kalendárium szerint az évben két holdfogyatkozás lesz: az első május hó 9-én hajnalban, a másik november hó 1-én, délelőtt 10 órakor. Újév napja keddre esik, vízkereszt vasárnapra, Gyertyaszentelő (február 2.) szombat. A farsang 37 napig tart. — vagyis február hó 13-ig. A nemzeti ünnepként megünneplendő március 15. péntekre esik. A husvét korán lesz március hó 31-én. Virágvasárnapja is kettős ünnep lesz, mert március hó 24-re esik és 25-én van Gyümölcsoltó. Áldozásnap május hó 9-én, pünkösd május hó 19—20-án lesz. Urnapi május hó 30-án. Augusztus 15. Nagyasszony csütörtökre, Szent István napja keddre, Karácsony szerdára és csütörtökre esik. A kalendárium csinálók „százszentendős időjósága” szerint az időjárás nem lesz kedvező. A tavasz során sok eső és hűvös időt, nyára rövid ideig tartó meleg napokat jövendöl.

— Debreceni diák rendezte Gölnicbánya nagyrétkü levéltárát. A világháború és az azt követő forradalmak megakasztotta Gölnicbánya kiváltságú város értékes levéltárának rendezését, úgy hogy a definitív rendezésre csak ez évben kerülhetett a sor. A város tanácsa levéltárának a rendezésével Volla István debreceni egyetemi hallgatót bízta meg, aki októberben be is fejezte munkáját, kiváló eredménnyel. A magyar jogtörténetre nézve értékes adatokat fedezett fel s hogy a sok közül csak egyet is felemlítsünk, így pld. ráakadt az eddig ismeretlen a Saxen Spiegel-re a zipszerék büntető és magánjogi kódexére, amely valószínűleg még a XV. század, egy bajor város büntetőjogának kivonata, melyet azonban Ferdinánd Landgerichts-ordnungjának idevonatkoztatott passzusaival töltötte ki. Érdekes adatok vannak még a particularis bírsákokra és a céh bíróságok szervezetére vonatkozólag. Egyébként a debreceni diák beszámolóját a korcsinyi szünetidő alatt írja meg.

SPORTHIREK

Kerületi senior és junior birkozó-verseny.

Régen látott érdeklődés nyilvánul meg a DTE vasárnapi birkozóversenye iránt, amely verseny igen erős erőpróbája lesz a meginduló birkozó szezonnak. Minden egyesület a teljes birkozógardáját indítja így a rendező egyesület színeit a következő versenyzők képviselik: Légsúly: Bakonyi Rudolf, Sovári József, Truczky Antal. Pehelysúly: Doró Lajos, Piroška József, Ménes Sándor. Könnyűsúly: Mező József, Ferenczy Lajos, Dalmy János. Kisközép-súly: Voránth István, Ménes János, Zeke Antal. Nagyközép-súly: Székely László, Tamássy Imre. Nehéz-súly: Buday András és Orgovánai László.

A verseny a DTE tornacsarnokában (Péterfia ucca 76.) lesz lebonyolítva, az előmérkőzések kezdete délelőtt 10 órakor, amelynek megtekintése díjtalan. Elődöntők kezdete délután 3 órakor, amelyen a helyárok a következők: Ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér, diákjegy (igazolványra) 20 fill.

Folyó hó 9-én tartja utolsó bajnoki mérkőzését a Munkás csapat, a kisvárdai jóképességű csapattal. Ez a mérkőzés izgalmas fog lejárni. Mivel a DMTE-nek föltétlenül nagy szüksége volna már a rég esedékes két pontra.

Előzőleg játszik a DMTE I-b) a D. Hússok csapatával, a Vasutas pályán

KÖZGAZDASÁG

Felszabadult a II. állategészségügyi körzet.

A II. állategészségügyi kerületben járványosan fellépett száj- és körömfájás megszűnt.

Terményfőzde.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyama: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.10—25.25, 78 kg-os 25.35—25.50, 79 kg-os 25.60—25.70, 80 kg-os 25.70—25.80, felsőtiszai 77 kg-os 25.05—25.20, 78 kg-os 25.30—25.45, 79 kg-os 25.50—25.60, 80 kg-os 25.60—25.70. Rozs pestvidéki 22.75—22.95, más 22.75—22.95, Árja I-a 25.35—25.70 közép 25.10—25.40, sörárpa felv. 27.00—28.50, egyéb 26.50—27.00, Köles 25.75—26.50, Repce 45.50—46.50, Zab I-a 25.50—25.90, közép 25.15—25.50, Fengeri tiszántuli (új) 26.15—26.25, egyéb 24.90—25.15, 6 30.75—31.25, Korpa 18.50—18.75, Lucerna 130—

145, Lóhere 155—170, arankás 140—150.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Buza márciusra 26.00, 26.08, 26.00, 26.10, 26.14, 26.16, 26.10, zárlat 26.08—26.10, májusra 26.86, 26.90, 26.92, 26.84, 26.92, 26.88, 26.96, 27.00, 26.96 zárlat 26.94—26.96.

Rozs márciusra 24.66, 24.60, 24.58, 24.68, 24.76, 24.78, zárlat 24.78—24.80 májusra 25.12, 25.08, 25.06, 25.10, 25.20, 25.28, zárlat 25.26—25.28.

Tengeri májusra 28.10, 28.16, 28.18, 28.22, 28.26, 28.16, 28.28, zárlat 28.26—28.28, júliusra 28.42, 28.40, 28.38. Angol font 27.95

Ferencvárosi sertésvásár.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3747 darab sertést. Eladatlan maradt 1348 darab. Árak: zsirsertés öreg I-a 1.46—1.50, II-a 1.32—1.40, fiatal nehéz 1.58—1.70, kiv. 1.72, közép 1.40—1.42, kiv. 1.44, könnyű 1.00—1.15, szedett közép 1.26—1.32, angol urasági 1.50—1.60, szedett 1.20—1.37, pengő elősúlyban kg-ként, zsír 2.06, szalonna nagyban 1.74, szalonnás hasított sertés 1.70—2.06 pengő kilogrammonként.

VALUTÁK

Belga frank	79.85
Cseh korona	17.02
Dán korona	153.10
Dínár	10.05
Dollár	572.50
Francia frank	22.60
Hollandi forint	230.55
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.48
Lira	30.15
Német márka	136.85
Norvég korona	153.05
Osztrák schilling	80.80
Spanyol peseta	93.00
Svájci frank	110.62
Svéd korona	153.45

Szerkesztői üzenetek

„Fohász”. Gyenge majoranna, nagyon-nagyon gyenge.

„Segítetek”. Nehéz helyzetét sajnálattal vettük tudomásul, de — sajnos — segítséget nem tudunk nyújtani. Sőt, a versírás sikerével sem tudjuk biztatni.

„Akkor” című versét hozzuk, a másik kettőt méltóztassék ismételtlen átolvasásra s bizonyára velünk egy véleményen lesz, hogy azokat még fésülgetni, simogatni kell.

„Levélváltás”. Levelét vettük és örülünk a sikerének. Ez a küldeménye azonban nem vált be, bár egy pár jó sora ennek is van.

„Gyógyítsa meg”. Verse, sajnos nem éri el a művészi horizontot. Több elemlyülést, gondosabb kidolgozást igényel a vers, mert különben pongyola marad a lezsebb gondolat is.

„Doktor” rásának helyet adunk, csak biztos dátumot nem mondhatunk. Intelligens, kedves írás.

Cseresóban fest, tisztít

Weisz, Arany János-u. 9. (nyász esetén tizenkét óra alatt fest)

Bámulatos hatású araszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára ——— 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszerárában
Debrecen, a Színház mellett.

Kerítés, oszlop és tűzifa árverés

Kiszáradt uccai sorfák árverésére a pénzügyi palota mögötti téren, f. hó 10-én, hétfőn délelőtt 10 órakor.

Városi kertészet.

Kolozsváry

modern fodrászata, speciális női hajvágás, ondulolás, hajfestés, manicur, Rózsa ucca 3. szám.

Árverési hirdetmény

A városi árvaszék közhírré teszi, hogy a felerészben kk Számadó Katalin és Julianna tulajdonát képező Zrínyi ucca 37. számú 178 négyzetöl területű házas ingatlan, 1928. december hó 14-én, délelőtt 11 órakor a városi árvaszék (Csapó ucca 19. sz.) 2. számú helyiségében, nyilvános árverésen el fog adatni. Kikiállítási ár 4.000 pengő.

Részletes árverési feltételek a közgyámi hivatalban megtekinthetők.

Debrecen, 1928. december hó 4.

Városi árvaszék.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZANTOLI HIRLAP közli apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-88. telefonszámunk alatt kaphat.

Allást kereső férfiak

Egy jól fejlett, egészséges fiatal hentes és mésszáros tanulóknak adnám. Cím Virányi József, Hajdunánás, Teleki u. 15. sz. 1413

Betöltendő állás nők részére

Mindenes bejárónőt azonnalra keresek. Rákóczi u. 29. Braun. 1418

Mindenes főzőnő, valamint bejáró takarítónő, csakis kiknek hosszabb bizonyítványai vannak, felvétetik. Zöldfa u. 15. 1419

Bejáró szakácsnő felvétetik a Pannonia szállodába. 1416

15 éves leány mosdai munkára felvétetik. Simonffy ucca 5. sz. 1397

Megbízható rendes nőnek házimunkáért lakást adok. Rákóczi ucca 20. 1406

Manikűrös kisasszonyt és egy fiút fodrásztanulóknak felvesszék. Schizler, Miklós ucca 11. 1407

Mindenes magános fiatal, lehetőleg linóleum kefélshez értő, bejárónő folyó hó 15-re két tagu családhoz felvétetik. Jelentkezés könyvvel naponként délután 3 órakor Károly Ferenc József-ut 15. szám. 1408

Betöltendő állás férfiak részére

Jómunkás fodrászsegéd felvétetik Hermannál, Piac u. 67. 1423

Egy cipész-segéd bétszámoknak is elmenne. Cím a kiadóhivatalban. 1393

Vendégloster szakembert, ki jobb vendéglosterben megfelelő tud és konyhát vezet felvesszék, Hatvan u. 22. szám. 1432

Tejesarnokba egy megbízható 18—20 év közötti fiú kifizetésnek felvétetik. Csapó ucca 73. 1424

Házimestert felvesszünk, az asszonyi fizetéssel bejárónőnek, ugyanott megbízható bejárónő felvétetik. — Hatvan u. 35. I. em. 1398

Kifutót felvessz Seres Sándor könyvkötőmester, ref. pásp. palota. 1434

Kommenciósz fejő tehenész, gáskocsis fiával, és fiadtaló kondás nagy gyakorlatú kifizető bizonyítványokkal felmondatlan állásból gazdaság átadás folytán felvehető. Cím a kiadóban. 1372

Kifutó fiú felvétetik. Böszörményi-ut 17. sz. 1403

Ajánlat

Találtatott egy barnasárga him vadászkutya. Tulajdonosa átveheti Miklós u. 18. szám. Mészáros. 1401

Háznál vállalkozó mosást vagy házhoz megyek. Bethlen ucca 59. sz. 1400

Berentei szén 3.60 hazaszállítva mázsánként, szagtalan, teljesen elég. — Schwartz, Agárdi u. 6. Telefon 12—04. 1410

Mindenféle színházi parókát kölcsönözök. Dianiskáné. Teleki u. 92. 1422

Szerényigényű fiatal könyv- és papirkereskedősegéd nagyobb vidéki városban állást keres Cím „Szorgalmas” jellegre a kiadóba. 1269

Takaréküzemely elsődrendű munkával, anyagból, raktáron és bármilyen lakatos munkát szolid árban készítek, Nagy István, Széchenyi ucca 6. 26 a

PAIKANYI, EGERET, poloskát, svábbogarat azonnal irthat törvényesen védett kiváló minőségű irtószerezrel. Nagyon olesón kapható: Stern festéküzletében, Piac u. 10. szám. Bikával szemben. Saját értékében győződik meg!

Heneserek. Híványok, matracok a paplanok olesón. Megrendelések, javítások utányosan. — Erdős, Simonffy utca 31. sz. Pannul felvétetik. 6 a

Clórmentesen nos gallérokat, fehérneműket Biró festő és tisztító műintézet, Bikaudvar. 20-a

Vági ékszerész készített, javított, arúsított ékszer, aranyat, ezüstöt, órákat. Piac-utca 69. szám. 17-a

Király kávé mégis a legjobbak! — Aromás, zamatos kávé Király üzletében, a bevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. sz. 7-a

Küzededik a Karácsony! Az idő rövidségére, való tekintettel figyelemzetem az úrhölgyeket, hogy a még készítenő divat újdonságainak elkészítését minél előbb rendeljék meg, Bálint Margit női divat szalonjában. Készíték szőrmés kabátokat 18. és ruhákat 10 pengőtől. Tanuló lányok felvétetek, Hunyadi ucca 18. szám.

Berentel salgótarjáni, tatali tojásbrikett, szalon porosz szén és bánya kokszt legolesőbban. II. tűzifa 3 60 P. Felvágva, szállítva Grünfeldnél, Csapó u. 16. Telefon 982. u-g

Leszállítom
szakszerű munkával vízvezetékjavítási kötségeit és bosszuságát
felére
ha idejében értesít a felmerülő hibákról, mert valóságos
forgalmi
akadály a házban, ha nem működik a vízvezeték és
adóját
sem fizeti olyan szívesen, mint ahogy telotonál
Fülöp Miklós házőrőmester
vizezeték és csatornázási vállalkozónak Debrecen, Csapó ucca 3.
Telefon 9-17. szám.

fest, tisztít
Weisz, Arany János-u. 9.
(nyász esetén tizenkét óra alatt fest)
Bámulatos hatású araszépitő szer a
Fáy-crém
Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára ——— 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P
Kapható:
Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvú gyógyszerárában
Debrecen, a Színház mellett.

BÖRGARNITURÁK
berzsely fotelek legol-
csóbban Szabó József
kártyos, Varga utca 1.
szám 7/a

Legyen óvatos!
Mert már 8 pengőért
szép, divatos női kalapot
vehet Schimmer Mór-
nénál, Piac ucca 2. sz.
Alakítás 3 pengő. 8-a

Hazai
salgótarjáni szalon
porosz szenek és bá-
nya-koksz legolcsób-
ban. II-od r. tűzifa 3.60
felvág: szállítva —
Grünfeldnél. Csapó u.
16. Telefon: 9 82 2-a

Céllárokát
gyárt. legolcsóbb ár-
ban elad. alakítást és
új színezést vállal:
Földvári. Széchenyi u.
55 szám

Soffőr-
vizsgára szakszerűen,
műhelygyakorlattal —
csak Kiss gépműhely
18 év óta fennálló sof-
főiskolája készít elő.
Ha hivatalos soffőr
akar lenni, csakis mű-
helygyakorlattal tanul-
jon. Erzsébet ucca 20.
Telefon 9.01. 33-a

Varrógépek
javítását bármilyen rend-
szerűt szakszerűen ké-
szít Nagy műszerész,
Simonffy-u. 16. Tele-
fon: 6-63 3-c

Kiárúsítás
beszerzési árban. —
Miatlan cégem csak ki-
zárólag üvegezési és
képkeretezési szakmá-
val fog a jövőben fog-
lalkozni, ezen üzlet-
ágak megnagyobbítása
céljából az összes por-
cellán és üvegárunk ha-
tóságilag eng. kiárúsítá-
sra kerülnek Blattner
Gyula üvegezési és kép-
keretezési vállalata, Fe-
renc József út 89. sz.
(Royal szállóval szem-
ben) 13-a

A legolcsóbb
tűzelőanyag, szagtalan
kő- és salakmentes Be-
rentei szén, mely a
borsodi szénhez képest
a legjobb. házi tüzelés-
re kapható házhoz
szállítva is. Gabányi
Sándor utóda cégnél,
Csapó ucca 28. szám.
Telefon 4-49 sz 13-a

Cipőjavításait
Kovácshez vigye, mert
pengőért Krunponból
talpal. Werbőczy ucca
szám. Hó és sárcipőt
egszében javít 12-a

Német Francia
angol és általában min-
den nyelvtanítást, kor-
repetíciót, előkészítést
vizsgákra, olcsón és
eredményesen, könnyű
módszerrel vállalnak
kiváló szakemberek Fel-
ügostást nyújt dr.
Kövessi József a „Deb-
reczen” szerkesztősé-
gében, este 6-7 óra
között

Tűzifa,
tőgyfa, bükfa hasá-
bosan vagy felvágva,
porosz kőszén, hazai
szén házhoz szállítva
legolcsóbban és legjobb
minőségben kapható
Rákóczi-u. 18. Telefon
17 31. 285

30 fillér
jóminőségű buzakenyér-
liszt Horváth lisztraktá-
rában Dégetfeld tér 1.
Friss tengeri liszt állan-
dóan kapható. Fűszer-
árak dísznöveléshez ol-
csóbban. 1999

Bor
kitűnő zamatu, ujlétai
5 liter vételnél 80 fill.
Dénésnél, Cegléd ucca
22 szám. 1-a

Hó-
s sárcipő javítást a leg-
olcsóbban és a legjobb-
ban készíti Bodnár, Csa-
pó ucca 68. 21-a

Divatos
ruhát, kabátot, Jum-
pert, a legújabb mo-
dell után csak Bálint
Irén, (Pacsirta ucca
58. szám) készít a leg-
olcsóbban. Leányokat
saját ruháikon szabni,
varni tanítok, kedve-
ményes díjazással. Ur-
hölgyek szíves megke-
resését kéri. 3-a

Egy liter
Furmint 2 P, 1 liter
óbor kokadi 1 P, 1 kg
kenyérliszt 30 fillér, 1
kg 0-liszt 38 fillér, 1
kg szaloncukor 2.40 P.
Glück csemegeüzlet, Pé-
terfia u. 76. 4-a

Zálogkölesőnöket
folyósítunk mindenféle
kereskedelmi áru és
ékszerekre a legelőnyö-
sebb feltételek mellett
Zalogház, Hunyadi u.
14 szám. 36-a

TŐGYFA,
bükfa, főlvgva vagy
hasábosan, porosz kő-
szén legolcsóbban meg-
rendelhető Varga ucca
11. szám. Telefon 15-
18 779

Aki vesz, annak lesz!
Kétszáz darab file. bár-
sony kalapot minden el-
fogadható áron káru-
sítok. Egves színekben.
5 P Minden divatszín-
ben 6-7 pengő Csapó
utca 47. Anny kalap-
szalon.

Máthé Endre
szerelőmester készít
központi légfűtést, víz-
vezeték, csatornázást,
fürdőberendezést és
minden e szakmába
vágó javításokat. Iroda
és műhely Csapó ucca
24 sz. az udvarban.
Telefon 3-21 350

Zongora
hangolást és javítást
szakszerűen eszközöl.
Evelezőlap hívásra ugy-
helyben, mint vidékre
házhoz megy. Takács
hangszerész, Piac ucca
56 szám 27-a

Porosz-szén
szokott jó minőségben
ismét kapható hazaszál-
lítva, mázsánként 7 pen-
gőért; hazai-szén 3.20
Rosenfeld Kálmán, Sa-
létrom ucca 12. és Hun-
gária építő és tüzelő-
anyag telepén Salétrom
ucca 3. szám. Telefon
6 74. 28-a

Hó és sárcipőt
legtökéletesebben javít
Orbán gummiüzem, —
Piac ucca 9. a kapu
alatt. 24 a

Női kalapok
karácsonyi árban 4 pen-
gőtől, alakítások 2 pen-
gőtől készülnek Turin-
nál. Pacsirta 41. 8-a

Hó- és sárcipőjavítások
felelősség mellett készü-
nek. Villanverőre beren-
dezett üzemben. Szan-
der. Deák Ferenc ucca
21. sz. 21-a

Irén
hölgyfodrász. Tartós on-
dolálás, hafestés, mani-
kür. Olcsó bérletrend-
szer. Batthyányi 10. sz.
1382

Ujbor,
kitűnő, saját termésű
literje 90 fillér Leiter-
nél, Árpád-tér 5. 1283

Kiadó lakás
Kiadó
irodának, magánosnak
lakásul stb. alkalmas
négyablakos udvari bu-
torozott szoba — Szent
Anna ucca 6. e hó 15-
től. Értekezni ugyanott
háztulajdonosnál. 1352

Kertlakás
2 szoba, konyha, zárt
verenda kiadó és azon-
nal elfoglalható. Kön-
töskert, Ujvárosi u. 21.
1276

Butorozott szoba

Elegánsan
butorozott különbejá-
tu uccai szoba azonnal
kiadó. Maróthy György
ucca 22. 1297

Szolld
leányt, butorozott szo-
bába lakótársnak ke-
resek, Hatvan ucca 36.
keresztépület. xx

Szép
nagy butorozott szoba
kiadó. Értekezni Szől-
lői trafik, Püspöki pa-
lota. 1428

Különbejáratu
uccai butorozott szoba
kiadó. Lorántffy ucca
20. 1415

Lépcsőházi
butorozott szoba kiadó
december 15-re. József
kir. herceg u. 6. 1414

Elegánsan
butorozott szoba külön-
bejárattal lakásnak —
vagy irodának kiadó.
Piac ucca 72. I. e. 1405

Butorozott
szoba különbejárattal
olcsón azonnal kiadó.
Bethlen ucca 13. 1385

Azonnal
kiadó kétágas bútoro-
zott szoba, konyhával,
speizzal, Eötvös ucca
21. szám. 1433

Üzlet,
műhely, raktár

Vidéken
— nagyobb vendéglői
üzem családi okok mi-
att kellemes fizetési fel-
tétel mellett eladó.
Üzlet március 1-ére át-
adó. Cim a kiadóban.
7-a

Eladó ingóság

Eladók
jókban levő polcos
stelázi, kettő darab 4
—5 méteres puld, nagy
üzleti vaskályha, 10 da-
rab 50 literes kosaras
fogóállvány. Piac ucca
20. az udvarban. 1320

Gyermekkoesi
szép sötétkék színű,
nikkelezett, jókban
levő, eladó. Perces u.
11. 1297

Hatszemes
zárt Mercedes autó, —
amelyen most végeztek
general javítást, nyo-
nan kifestve, kifogás-
tan állapotban eladó.
Megtekinthető a Bika
garageóban. 1263

Zárt, üveges hintó,
és egy szán eladó, Deb-
receni Működgyár, Für-
dő ucca 2. Telefon sz.
10-93.

Használt
férfi téli kabát és egy
fekete öltöny alacsony
termetre eladó. Cim a
kiadóban. 1300

Keményfaigy
sodronnyal, éjjeli szek-
rény, jókban levők
eladók. Perces u. 11.

Egy
Füvessy-féle kutszivaty
tyu eladó. Varga u. 23.
szám. 1425

Diófa
szalongszék, uj, tö-
mör háló, használt és
egykes antik butorok
eladók. Czegléd Lajos
műasztalos, Szent Anna
ucca 56. sz. 1421

Zsakett
alacsony termetre, tel-
jesen jó állapotban el-
adó. Széchenyi u. 31.
I. keresztépület mel-
lett. xxx

Karácsonyra
kis lánynak babaszoba
butor jutányosan eladó.
Püspöki palota torony-
alatti házmesternél.
1427

Télikabát,
finom kiállításban, 14
éves fiúnak eladó. —
Péterfia u. 76. I. eme-
let. 1399

Férfiöltöny
használt, eladó. —
Batthyány u. 18. ke-
resztépület. 1409

Toiletté
metszett tükörrel ol-
csón eladó. Szent Anna
ucca 62. I. ajtó. Érte-
kezni lehet d. u. 2-3
óra között. xx

Eladó ház

Eladó
Nyil ucca 65. sz. ház.
Adómentes. Értekezni
lehet a Tiszántúli Hir-
lap nyomdájában Végh
János öntővel délelőtt
9-től délután 4 óráig.

Eladó
ház, rajta jóforgalmu
vendéglő. Ugyanott is-
tálló kiadók. Böször-
ményi-ut 49. 1420

Eladó föld

Már parcellázott
3 házhely kedvező fi-
zetési feltételek mel-
lett eladó K. Tóth ut-
ca 11. sz. 497

Eladó állatok

Eladó
2 darab hizott sertés,
110 kilós darabja, fia-
tal. Sámsoni-ut 3. Kiss.
1426

Egy
115 kg fiatal zsirsértés
eladó. Kerekes-telep,
Rudolf ucca 18. 1417

Eladó
2 drb sertés 70-80
kilós, — ugyanott 300
négyesgözlő telek egy
szobával. Sámsoni-ut
Szeder ucca 3. sz. 1411

Eladó
hat darab zsirsértés
száz kilóig. — Budai
Fzsaiás u. 43. 1402

Apróhirdetést

feladóknak

DECEMBER
HÓNAPBAN

50 órát és 100 da-
rab színházjegyet
osztunk ki.

A mai napon apróhirdetés feladása alkalmából jutalmat kaptak a következők:

Órákat kaptak:

Zseborát:

1411. számú apróhirdetésre: Belődi József
Sámsoni ut, Szeder-u. 3.

1432. számú apróhirdetésre: Gál Imre
Zugó ucca 5.

Színházjegyeket kaptak:

1409 1423 1425 1393
számú apróhirdetés feladói:

Jutalom osztás minden nap!

Burgonya,
elsőrendű, válogatott
rózsa és hópehely, na-
pi áron, házhoz száll-
lítva, termelőnél. Piac
ucca 61. Telefon 4-88.
1338

Kereslet

Hölgyfodrászt
ki iparendélllyel ren-
delkezik, keresek. Cim
a kiadóban. 1430

2-3 hizott
1½ éves sertést dara-
bunként 180-200 klg-
ig megvételre keresek.
Péterfia u. 16. föld-
szint az udvarban. —
1404

Fő uccán
irodának, szalonnak, la-
kásnak, egy esetleg
több szoba kiadó, Piac
ucca 58. I. lépcső, II.
emelet. 1386

Batthyányi
uccán kétszobás lakás,
(fürdőszobával). Piac
uccán és József kir.
herceg uccán kétszobás
lakás mellékkelhelyiségek
kel bérbeadó, Máté in-
gallaniroda, Piac ucca
30 szám. 1396

Uccai
két szoba, előszoba,
konyha, pincehelyiség
azonnal kiadó. Berces-
nyai ucca 38. 1429